

- ⊕ *Música: Festival Càntut a Cassà de la Selva*
- ⊕ *Festivals: Contrallum a Sineu*
- ⊕ *Fires: Setmana de l'Urbanisme de València*

LA UBIQÜITAT DEL TSUNAMI DEMOCRÀTIC FA ANAR DE CORCOLL LA POLICIA

Set anys sense el 3XL: una generació d'adolescents orfes de televisió en català

ARTICLE DE SEBASTIÀ BENNASAR

Miquel Martí i Pol, l'home que volia ser 'només' poeta

CONTRA LA INÈRCIA, TAMBÉ SOBRE ELS SETANTA

MERCÈ IBARZ

FOTOGRAFIA: MERCÈ IBARZ

Els draps bruts no es renten a casa en secret sinó a la casa pública dels amics: nou llibre de la Marçal més política

Una experiència estranya, dimecres, la presentació del nou llibre de la Marçal. Sí, un llibre nou, no pas una reedició sinó nou de trinca: *Contra la inèrcia. Textos polítics (1979-1980)*, cròniques recopilades per Helena González Fernández, traduïdes –de seguida ho explicaré– per Pere Comellas, pròleg de David Fernández i edició de Comanegra. En una sala plena de gent, moltes dones, de la meva generació i més grans, que vam viure aquells anys i en tenim memòria, vaig sentir parlar la mesa, tota l'estona, en passat. Sí, la Marçal ens va deixar per desgràcia fa més de vint anys, entesos. Ara: qui l'ha sobreviscuda i en comparteix anys de joventut i de converses i debats, som tots morts, mortes? Hem declinat tots, totes, la memòria i les experiències dels setanta? Som si de cas memòria –i a estones– i prou? Què voleu que us digui: no.

Vaig pensar després: no serà que, per inèrcia, justament, estem, massa sovint, traçant i constituint un patró de cerimònies sobre el passat, el del primer postfranquisme en aquest cas, que més que fer-lo viu potser el momifica?

No m'esperava tornar a tenir una visió, una altra, del que aquell mateix dia havia tractat en **un altre article**. Tenia al

No serà que, per inèrcia, justament, estem, massa sovint, traçant i constituint un patró de cerimònies sobre el passat, el del primer postfranquisme en aquest cas, que més que fer-lo viu potser el momifica?

La Marçal va fer de corresponsal política entre el 1979 i el 1980 per a la revista A Nosa Terra

costat l'amic Julià de Jòdar, que es va acabar molestant, si no enfadant, quan vaig prendre la paraula, cap al final de les intervencions de la mesa, que moderava la Mònica Terribas, sempre eficaç, per dir que en aquells anys, que hi érem, tanta de la gent reunida aquell vespre allí, n'hi havia força, de debat: m'estic baixant per internet –aquest sí que és el grandíssim canvi– les informacions que escrivia a l'Avui des del maig del 1976 que hi vaig començar i me'n faig creus, de les coses que s'hi publicaven, de força colors polítics. Però és que, a més, hi havia debats a tot arreu: debats a les associacions de veïns, debats feministes, debats ecologistes, debats sindicals, debats llibertaris, debats de la cultura catalana i de l'escola catalana, a les ràdios lliures i als bars... I hi havia uns altres diaris. Quan vaig esmentar Mundo Diario, l'amic del costat es va enfurismar. Estava controlat pel PSUC, aquell diari, que pel que sembla, hauria de ser innominable si no vull provocar cobriments de cor. (Per als lectors joves: parlem del partit comunista català.) 'Ah, i al PSUC no n'hi havia, de debat?' Vaig entendre llavors que només estàvem parlant, que només ens interessaven, ens han d'interessar, els debats independentistes. Ni els Nacionalistes d'Esquerra, se'n salven com qui diu. Ah, entesos. Caram.

Anem doncs al llibre. Com diu la Tina Vallès quan escriu els seus articles aquí a partir d'un llibre, això que ara diré no és una ressenya. No n'he tingut el temps encara, de llegir-me'l a fons com es mereix. La seva història mateixa és ben interessant. La Marçal va fer de corresponsal política entre el 1979 i el 1980 –des de l'aprovació del primer estatut, doncs– per a la revista A Nosa Terra. No s'han pogut trobar els originals escrits, que potser eren en castellà, o no. Se sap que la Mercè els dictava per telèfon –ho fèiem llavors així, encara ho recordo també de l'Avui quan érem fora de la redacció o trucava un corresponsal– en castellà i la redacció d'allà els traduïa al gallec. Ha pogut reunir aquestes cròniques l'Helena González

La Marçal explica amb precisió i detall les coses que passaven en el món del nacionalisme d'esquerres

Contra la inèrcia, doncs, títol que surt d'una de les cròniques gallegues. També quan expliquem i contem i analitzem els anys setanta

Fernández després d'anys de percaçar-les ça i lla. Calia llavors trobar un editor, i aquí van aparèixer Jordi Puig, de Comanegra, i el propietari de l'editorial, Joan Sala. I s'havien de traduir. *Vaste question*, que diuen en francès.

Versionar la Marçal en la pròpia llengua! Val a dir que només les cròniques gallegues, no la segona part del llibre, 'Altres textos: "Una xarxa entre nosaltres i les dones"', que aplega escrits, personals i amb més dones, sobre feminisme i catalanisme d'esquerres.

De la traducció se n'ha ocupat en Pere Comellas Casanova, que quan la Marçal escrivia aquests textos tenia catorze anys i era alumne a l'institut d'un dels grans amics de la Mercè, Pep Parcerisa. En Comellas va ser després l'insubmís potser més jove del grup d'activistes que van posar fi a la mili. Gràcies a tots. I al David Fernández, que amb la seva proverbial bonhomia i agudesia política presenta aquest recull i en capta tal vegada l'essencial: la Marçal explica amb precisió i detall les coses que passaven en el món del nacionalisme d'esquerres i en l'independentisme sent sovint dissident dels propis companys de partit per poder ser-ho de forma rigorosa amb els adversaris, fins i tot com a manera, potser única, de provocar el debat dins dels seus (A Nosa Terra es venia molt aquí).

Els draps bruts no es renten a casa i en secret, sembla dir aquest llibre que ens retorna la Marçal més política: els draps bruts es renten a la casa pública dels amics. La revista de les amigues i els amics gallecs, en aquest cas. Però sobretot es renten, els draps bruts.

Contra la inèrcia, doncs, títol que surt d'una de les cròniques gallegues. També quan expliquem i contem i analitzem els anys setanta. 📺

L'INDEPENDENTISME ENCAREIX EL SUPORT A SÁNCHEZ

PERE MARTÍ

Si finalment ERC i Junts per Catalunya consensuen una estratègia per a la investidura, serà més cara per al cap de llista del PSOE, Pedro Sánchez. ACN

ERC i Junts per Catalunya exploren una estratègia unitària per al debat d'investidura per a trencar l'immobilisme del dirigent del PSOE *** El pressupost per al 2020 del Botànic tira endavant a les Corts *** El govern balear atorga 3 milions d'euros a empreses afectades per la fallida de Thomas Cook

TEMA DEL DIA

Convivència. Una setmana després de les eleccions, Pedro Sánchez no s'ha mogut ni un mil·límetre de la seva posició sobre Catalunya, que és la que va plasmar en l'acord amb Podem: Catalunya té un problema de convivència que s'ha de resoldre entre els catalans. Una posició que, després de la primera reunió amb ERC, no ha variat i, per si hi havia cap dubte, la portaveu del govern espanyol en funcions ha ratificat avui, limitant el diàleg amb l'independentisme dins el marc constitucional. 'No farem ni un pas enrere' en la constitució espanyola, ha dit després les crítiques que el pacte havia aixecat dins el PSOE.

L'immobilisme de Sánchez té una explicació en el malestar que hi ha en el PSOE per l'acord amb Podem i el pànic de pactar qualsevol cosa amb l'independen-

tisme. Felipe González, partidari d'un pacte d'estat amb el PP, ja ha començat a fer sentir la seva veu crítica, i alguns dirigents històrics del PSOE més ranci i espanyolista, com Juan Carlos Rodríguez Ibarra, també, fins al punt d'amenaçar d'estripar el carnet. És aquest malestar que ja va descavalcar Sánchez de la secretaria general del PSOE l'octubre del 2016. Ara caldrà veure si és prou fort per a aguantar la proposta d'un govern d'esquerres o acaba girant cap a una abstenció patriòtica del PP beneïda per González i José María Aznar.

En bona part, dependrà de la posició que adopti l'independentisme, encapçalat al congrés espanyol per ERC. Sense el suport d'ERC, no hi ha govern PSOE-Podem. Els republicans han fet un 'd'entrada, no' per guanyar temps, i de moment han descartat una abstenció de franc

El resultat de les eleccions espanyoles, en què ERC va perdre dos diputats i 150.000 vots, i la proximitat de les eleccions catalanes han provocat un gir en l'estratègia negociadora dels republicans

Borràs proposa, com a punt de partida de la negociació amb el PSOE, la declaració de la Llotja, on partits independentistes d'arreu de l'estat demanaven la llibertat dels presos i el reconeixement de l'autodeterminació

com van fer al juliol. La seva posició de partida és tornar a la Declaració de Pedralbes, que reconeix el caràcter polític del conflicte i defensa una solució democràtica. La negociació la comanda amb mà de ferro el vice-president Pere Aragonès, que serà el candidat d'ERC a la presidència de la Generalitat, i no vol arribar-hi havent lliurat el govern d'Espanya a Sánchez sense cap contrapartida. La prova és que després de la reunió entre Gabriel Rufián i Adriana Lastra no hi va haver declaracions del portaveu d'ERC a Madrid, sinó un comunicat de premsa controlat des de Barcelona per Aragonès i Marta Vilalta, vice-secretària general d'estratègia.

No és Rufián, partidari de l'abstenció, qui dirigeix les negociacions d'ERC amb el PSOE, sinó Aragonès, que és candidat a president de la Generalitat, amb el suport d'Oriol Junqueras. Aquesta setmana, Sergi Sabrià ha desautoritzat a les xarxes Joan Tardà, partidari també de no impedir d'entrada la investidura de Sánchez. El portaveu parlamentari d'ERC celebrava l'opinió de Tardà però recordava que no era la posició oficial del partit. Un clatellot impensable fa uns mesos. El resultat de les eleccions espanyoles, en què ERC va perdre dos diputats i 150.000 vots, i la proximitat de les eleccions catalanes han provocat un gir en l'estratègia negociadora dels republicans.

La primera conseqüència d'aquest gir estratègic és la carta signada per Gabriel Rufián i Marta Vilalta i enviada a Laura Borràs demanant una reunió a Junts per Catalunya per a coordinar l'estratègia sobre la investidura. La carta, que Borràs no ha rebut, s'ha publicat als mitjans després de la proposta de la portaveu de Junts d'una reunió dels partits independentistes amb representació a Madrid, cosa que inclou també la CUP. Durant la campanya, Borràs ja va proposar la constitució d'un grup parlamentari, que tant ERC com la CUP van descartar.

Ara als republicans els interessa unitat estratègica en la investidura per a re-

baixar la pressió que reben i Borràs ho accepta perquè sempre ho ha defensat. La CUP encara ho ha de decidir, però és molt probable que la setmana que ve es faci la reunió entre ERC i Junts per Catalunya, com a mínim. Borràs proposa, com a punt de partida de la negociació amb el PSOE, la declaració de la Llotja, on partits independentistes d'arreu de l'estat demanaven la llibertat dels presos i el reconeixement de l'autodeterminació. La declaració de la Llotja va més enllà de la de Pedralbes i, per tant, hi ha una diferència de partida, però la primera, la CUP la va signar, i la segona, no. Si finalment ERC i Junts per Catalunya consensuen una estratègia per a la investidura, serà més cara per a Sánchez. I inacceptable per a Felipe González, que és qui acabarà decidint.

MÉS QÜESTIONS

El pressupost per al 2020 del Botànic tira endavant a les Corts. Les Corts han descartat, amb els vots dels partits del Botànic, retornar el projecte de llei de pressupost de la Generalitat per al 2020 al Consell, tal com havien reclamat el PP, Ciutadans i Vox. El ple ha debatut les esmenes presentades per l'oposició i hi ha votat en contra, de manera que els comptes continuaran tramitant-se amb el debat d'esmenes parcials. El conseller d'Hisenda, Vicent Soler, ha estat l'encarregat de defensar el pressupost, que creix un 1,6% fins als 16.970 milions, i n'ha demanat el suport del parlament argumentant que eren uns comptes responsables, realistes i rigorosos, a més de reivindicatius i de justícia social. Soler ha remarcat el perfil social del pressupost, que inclou els 1.325 milions a compte del finançament autonòmic; l'augment de l'aportació del govern a la dependència del 12% al 20%, i el FOGA històric per a l'atenció sanitària a persones desplaçades. En canvi, per a l'oposició, és un pressupost irreal, irresponsable, imprudent i inversemblant, i fet per enganyar el poble abans d'una campanya electoral. El popular Rubén Ibáñez ha considerat que els comptes constataren el fracàs de les polítiques de Botànic, i ha retret l'actitud covarda del conseller per haver

reduït o abandonat la reivindicació d'un canvi de model del finançament ara que governava el PSOE.

Compromís relleva Xambó del consell rector d'À Punt. Compromís ha fet públic el nom de la persona que ha proposat per unanimitat el grup parlamentari per a reemplaçar Rafael Xambó en el consell rector d'À Punt. És Rosa Yagüe, doctora en Economia per la Universitat de València. Aquest mes, Xambó ha acabat els

LA XIFRA

5 premis Grammy ha rebut la cantant catalana Rosalía, entre els quals el de millor àlbum de l'any per 'El mal querer' i a la millor cançó urbana per 'Con altura'

seus tres anys de mandat com a conseller a la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació (CVMC) i la coalició ecosobiranista ha decidit de no renovar-lo en el càrrec. El sociòleg i cantautor ha perdut la confiança del grup per ser una de les veus més crítiques amb la directora d'À Punt, Empar Marco, i amb el rumb adoptat per l'entitat. El nom del professional tampoc tenia el consens necessari a les Corts, tenint en compte que la renovació requereix una majoria favorable de les tres cinquenes parts del parlament. Així i tot, la seva substitució no ha estat exempta de discrepàncies internes: un grup de militants i simpatitzants havia intentat pressionar el grup parlamentari mitjançant una carta de suport perquè continués en el lloc. Però Compromís ha optat per canviar radicalment de perfil. Rosa Yagüe és professora titular del Departament d'Economia Aplicada i autora de l'estudi 'Anàlisi exploratòria de les televisions autonòmiques: una visió des de l'economia', investigació econòmica-financera que explicava la fallida de RTVV. També es dedica a la investigació i a la docència a Turisme.

El govern balear atorga 3 milions d'euros a empreses afectades per la fallida de Thomas Cook. El consell de govern ha aprovat una convocatòria d'ajuts per a les petites i mitjanes empreses de les Illes Balears afectades per la fallida de Thomas Cook. Els ajuts, per un valor de 3 milions d'euros, es destinen a cobrir les despeses derivades d'inversions, instal·lacions i obres de modernització dutes a terme en els establiments perjudicats pel concurs de creditors de l'operador turístic britànic. Aquesta convocatòria es fa amb càrrec al pressupost del 2019, procedeix de fons no executats i es distribuirà en dues línies diferents d'actuació. La primera serà de 2,6 milions d'euros i beneficiarà empreses turístiques d'allotjament, i la segona, que ascendirà a 400.000€, es destinarà a companyies de transport i distribució també afectades per la caiguda de l'operador turístic britànic. L'import màxim dels ajuts als quals podrà optar cada empresa serà de

28.000 euros per a tots aquells sol·licitants que hagin presentat projectes que compleixin els requisits establerts en la convocatòria. La mesura va inclosa en el paquet d'actuacions autonòmiques pactat amb patronals empresarials, institucions i agents socials de totes les Illes fa unes quantes setmanes, i és un ajut per a facilitar el finançament i la liquiditat de totes les empreses afectades.

La petició d'apartar el fiscal general del cas BPA fa ajornar diversos judicis. Tres judicis que s'havien de fer al Tribunal Superior d'Andorra s'han suspès perquè estaven relacionats amb la petició de recusació del fiscal general i el fiscal adjunt pels lletrats dels processats per la causa primera BPA. Aquests advocats consideren que Alfons Alberca i Borja Aguado es van reunir de manera irregular amb consellers generals demòcrates per fer canvis en la llei contra l'emblanquiment. El Tribunal Superior havia d'acollir aquest matí tres judicis relacionats amb ex-gestors de BPA: dos que tenien a veure amb l'embargament dels seus béns en el marc d'aquesta causa i un altre perquè quatre antics treballadors consideraven que s'havien vulnerat els seus drets. Els lletrats basen la demanda de recusació en el fet que Alfons Alberca i Borja Aguado es van reunir amb consellers generals demòcrates sense seguir el reglament del Consell General. L'objectiu de la reunió, segons els advocats, era demanar canvis en la llei contra l'emblanquiment que es tracta en la comissió de Finances i que afecten el codi de procediment penal.

LA XIFRA

5 premis Grammy ha rebut la cantant catalana Rosalía, entre els quals el de millor àlbum de l'any per 'El mal querer' i a la millor cançó urbana per 'Con altura'.

TAL DIA COM AVUI

El 15 de novembre de 1714, els estudis de la Universitat de Barcelona es traslladen a Cervera per ordre de Felip V, qui premia d'aquesta manera la fidelitat de la capital de la Segarra.

El 15 de novembre de 1714, els estudis de la Universitat de Barcelona es traslladen a Cervera per ordre de Felip V. WIKIMEDIA COMMONS

La ubiqüitat del Tsunami Democràtic fa anar de corcoll la policia

Mobilitzacions La capacitat de convocatòria multitudinària i instantània del moviment sobrepassa els cossos policíacs, resignats a esperar durant hores abans de desallotjar els manifestants

Tall a la AP-7 a l'altura de Girona convocat pel Tsunami Democràtic. ALBERT SALAMÉ

ROGER GRAELLS FONT

Aquesta setmana, el Tsunami Democràtic ha demostrat una gran capacitat d'ubiqüitat que ha fet anar de corcoll la policia. Ni els Mossos ni la policia espanyola ni la Guàrdia Civil no tenen la capacitat d'aturar-ne les con-

vocatòries, arriben sempre tard i han d'assumir hores de talls i desgast dels agents abans de desallotjar els manifestants. Gran part de l'èxit de les accions és gràcies a l'aplicació, que s'ha provat per primera vegada a gran escala i que ha superat els atacs de l'estat espanyol i els entrebancs judicials per a funcionar a ple rendiment.

Amb els missatges de coordinació de l'aplicació, el canal de Telegram –que supera els 407.000 subscriptors– i el compte de Twitter, el Tsunami Democràtic ha demostrat que té una capacitat de convocatòria multitudinària i instantània. La gent, que fa palesa una gran disciplina, respon a les consignes que arriben. 'Potser sí que són tan

La gent, que fa palesa una gran disciplina, respon a les consignes que arriben

Un comandament de la Brimo rep o transmet informació al Pertús. ALBERT SALAMÉ

xaiets com diuen', comentava un manifestant irònicament a la Jonquera.

La primera acció convocada era el tall de la A-9 al Pertús. Hi havia alguna sospita, però l'impacte d'una organització que va funcionar com un engranatge perfecte va sorprendre tothom. Això va obligar a actuar el govern francès, que hi va enviar la Gendarmeria a expulsar els manifestants cap al sud, on ja esperaven els Mossos. Tanmateix, la gentada, els vehicles i les barricades dificultaven l'actuació de la policia francesa, que es va veure obligada a fer guàrdia tot el vespre i tota la matinada fins que arribessin els reforços i sortís el sol. Durant aquelles

hores, en què molts es van fotografiar amb els agents i els van oferir menjar, la Gendarmeria va mostrar-se comprensiva amb la protesta i sorpresa amb l'actitud pacífica de la gent.

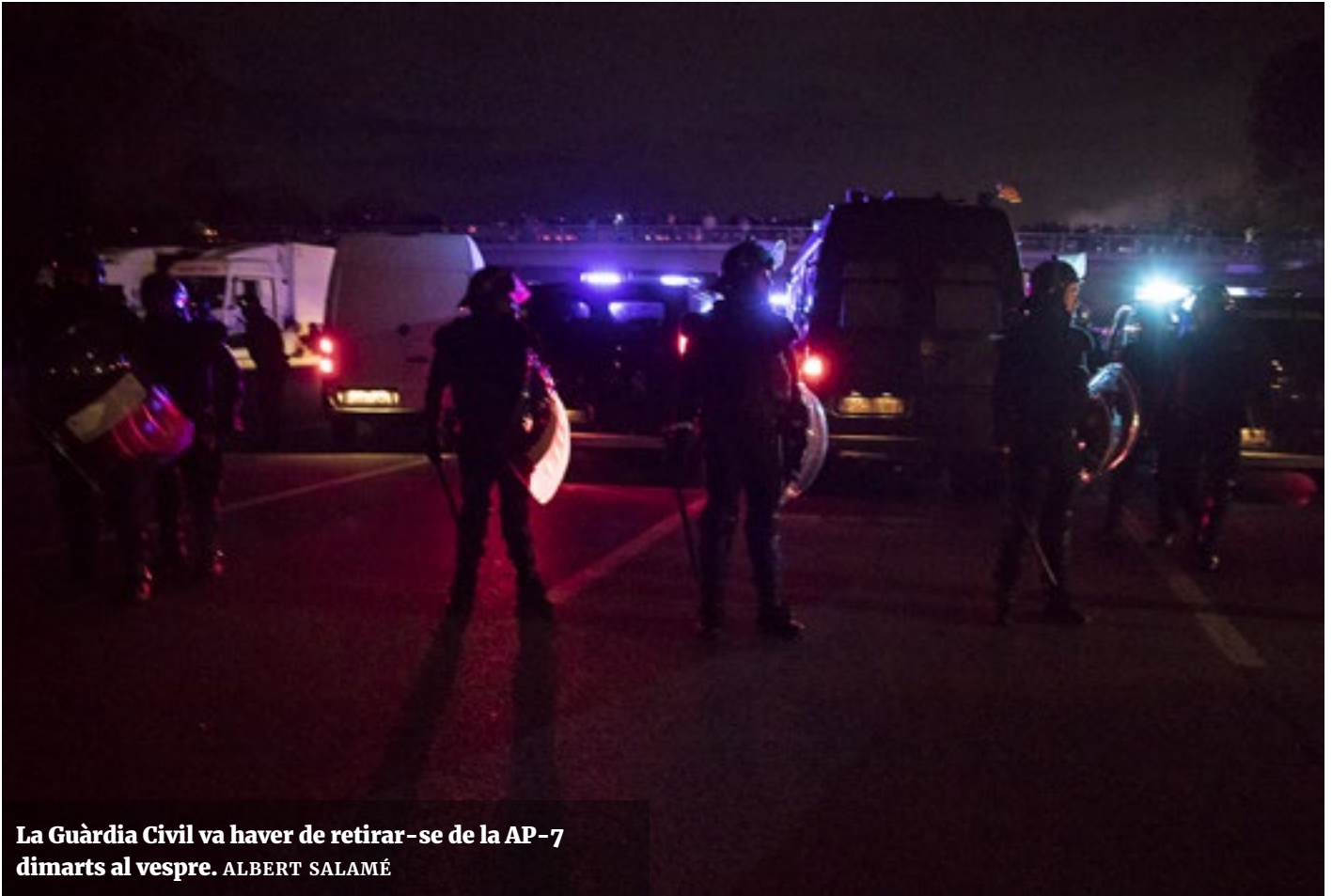
Arran de la dissolució de dimarts al matí, el Tsunami Democràtic va respondre ràpidament convocant a tallar la N-II a la Jonquera. Molta gent ja se n'havia anat cap al Pertús o en direcció sud i va redirigir-se al poliesportiu de la Jonquera. Molts manifestants hi van anar caminant, uns cinc quilòmetres en baixada que es podien recórrer en poc menys d'una hora. Novament, la convocatòria va ser reeixida i, mentre no es reobria la AP-7 perquè els

A primera hora de la tarda de dimarts, els manifestants que tallaven la N-II esperaven la següent indicació del Tsunami

serveis de neteja havien de tornar a habilitar la via, es va blocar amb èxit la N-II. D'aquesta manera, les dues vies principals que uneixen l'estat espanyol amb la resta d'Europa per Catalunya van quedar inutilitzades durant hores.

Del 'passi-ho bé' a la Jonquera a tallar la AP-7 a Salt

A primera hora de la tarda de dimarts, els manifestants que tallaven la N-II esperaven la següent indicació del Tsunami. Tan bon punt van rebre l'avís de concentració al Parc Central de Girona –que va resultar que era un esquer per a la policia–, la mobilització es va dissoldre com un

La Guàrdia Civil va haver de retirar-se de la AP-7 dimarts al vespre. ALBERT SALAMÉ

terròs de sucre i tothom va anar a cercar els seus cotxes, acomiadant-se irònicament dels agents que mantenien el cordó policíac amb crits de 'passi-ho bé'. Ni els Mossos ni la Guàrdia Civil no entenien què passava.

De cop i volta, la AP-7 va omplir-se de cotxes baixant en sentit sud cap a Girona. Els Mossos van traslladar-se ràpidament a l'estació del TGV, al costat del Parc Central, per evitar l'ocupació de les vies i la interrupció del trànsit ferroviari. Tanmateix, a les sis de la tarda, el Tsunami Democràtic donava el cop de gràcia convocant el tall a la AP-7 a Salt. Els Mossos van blocar ràpidament els accessos a l'autopista, però el tall ja era efectiu i estava consolidat,

amb un nou escenari muntat del no res.

Una desena de guàrdies civils van arribar a uns cent metres del nou escenari, que consistia en un parell d'alta-veus i un micròfon. Per megafonia, van advertir la gent que abandonés el tall, però ningú no es va moure. Novament, un avís de càrrega amb les escopetes de bales de goma que s'enfilaven per sobre dels cascs. Però no hi havia por entre els manifestants, i la Guàrdia Civil va haver de resignar-se i abandonar la posició al vespre.

Els antiavalots no actuen mai sense saber del cert que aconseguiran el seu objectiu. Dimecres al matí, desenes d'agents de la Brimo i de la policia espanyola arribaven

Ara, tots els ulls miren al partit entre el Barça i el Madrid del 18 de desembre al Camp Nou

a la zona de la mobilització i començaven a avançar línies davant el mig miler de manifestants que hi romanien, que havien acordat en assemblea no oposar cap resistència a la dissolució. Mentre la gent abandonava la zona, se sentien trets, probablement de foam i dissuasius. Els agents van seguir un grup de manifestants pels carrers de Salt, fins que van acabar-se disgregant, fent cas omís d'un

petit grup que volia plantar cara a la policia i que va bastir en pocs minuts un parell de barricades. Exasperats per la falta de seguiment, van acabar claudicant.

El Tsunami havia desconvocat l'acció al matí, i donava per acabats els tres dies de mobilitzacions al nord del país. Ara, tots els ulls miren al partit entre el Barça i el Madrid del 18 de desembre al Camp Nou. III

Manifestació convocada per la plataforma Terol Existeix. EFE

Terol Existeix: la guspira d'una revolta contra l'hipercentralisme espanyol

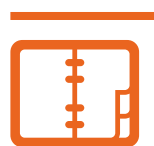
L'Aravot La candidatura ha obtingut representació i el model pot ser copiat per molts altres territoris en un futur

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

La irrupció de la candidatura de Terol Existeix ha estat un dels fets més destacats d'aquestes eleccions espanyoles, no únicament perquè és una formació nova al congrés espanyol, sinó també perquè implica una manera diferent de fer política a l'estat espanyol que pot canviar el sistema de partits tal com el coneixíem fins ara.

La plataforma, creada el 1999, decidia el mes de se-

tembre de presentar-se a les eleccions, emmirallada pel que havia fet el Partit Regionalista de Cantàbria, amb un raonament ben senzill. El partit càntabre –amb un escó–aconseguia en pocs mesos la licitació de les obres del TGV entre Bilbao i Santander, en canvi de suport a la investidura; tanmateix, Extremadura, amb més població i votant en massa els socialistes, encara l'espera, el TGV. La decisió semblava simple: per a tenir veu, calia una candidatura pròpia.

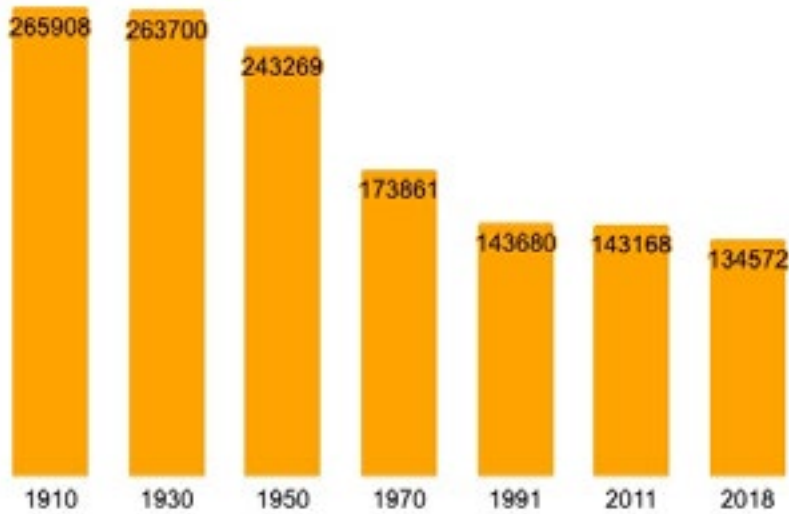

Terol Existeix es va crear ara fa vint anys. Era una coordinadora ciutadana sorgida a partir de diverses plataformes

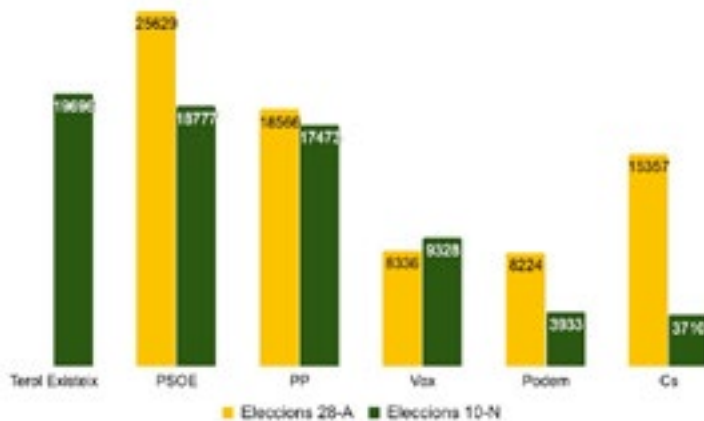
Les demandes i el mal-estar feia més de vint anys que s'anaven gestant i en dos mesos la candidatura ha aconseguit un diputat –Tomás Guitarte– i dos senadors –Joaquín Egea i Beatriz Martín– i ha esdevingut la primera força a la demarcació.

Què vol exactament Terol Existeix?

Terol Existeix es va crear ara fa vint anys. Era una coordinadora ciutadana sorgida a partir de diverses plataformes, que reclamaven millores als serveis públics i al trans-

Evolució de la població de la província de Terol. vw

Vots a la província de Terol el 28 d'abril i el 10 de novembre. vw

port. El 1999 a Terol no hi havia autovies i l'única línia de ferrocarril havia descarriat vuit vegades en un any.

D'ençà d'aquell moment, la segona província menys poblada de l'estat espanyol –145.000 habitants– s'ha mobilitzat per fer reclamacions de millores, que no han estat escoltades. Mentrestant, el territori s'ha despoblat sense aturador.

La pèrdua de població encara és més dramàtica si analitzem els canvis dins el territori. Només hi ha dues localitats amb més de 10.000 habitants, Terol i Alcanyís, que han passat de representar

el 8% de la població el 1910 a ser el 38% avui. El món rural s'ha buidat.

Les demandes de Terol Existeix se centren en polítiques que capgirin aquesta situació. El segon i el tercer municipis més poblats (Alcanyís i Andorra) tenen l'autovia a més de trenta quilòmetres. Per això una de les primeres propostes és millorar les connexions, per carretera i per ferrocarril, i acabar obres planificades de fa dècades.

També hi ha demandes com ara dur a terme un procés de reindustrialització i inversió arran del tancament de la

central tèrmica d'Andorra del 2020 i la pèrdua de l'activitat minera aquest últim segle; aconseguir una fiscalitat que porti avantatges impositius per incentivar l'estada en pobles o el trasllat de noves famílies; i fer arribar internet arreu: avui hi ha un 45% del territori on no arriba ni la fibra ni el cable i no hi ha previsió que la situació millori els anys vinents.

D'on surten els vots?

El partit ha guanyat les eleccions a la demarcació amb un 27% dels vots, i s'ha endut un escó de tres. Les bones sensacions ja es van notar en el

recull d'aval per a poder-se presentar, quan en va aconseguir el 6,34% (6.781).

Tot i tenir un caràcter transversal, és cert que el cap de llista, l'arquitecte Tomás Guitarte, es va presentar ara fa trenta anys amb la Chunta Aragonesista i que aquesta mateixa formació va renunciar a presentar-se en aquestes eleccions per demanar el vot per Terol Existeix.

Tanmateix, el vot va més enllà, perquè el sobiranisme té un caràcter més aviat marginal a la demarcació. Els partits més perjudicats en comparació amb l'abril han estat el PSOE, Podem i també Ciutadans, és clar, que s'ha estimbat a tot l'estat espanyol.

El gran feu de la nova candidatura ha estat la capital, Terol, on ha aconseguit el 43% dels vots i prop de la meitat dels vots totals (8.477 de 19.696). De manera menys contundent, també ha assolit una part de suport a la Franja de Ponent, on ha estat tercera força.

La formació hi ha fet forat, amb 624 vots (12%), i ha estat primera força al municipi de Ràfels. Tanmateix la disputa al Matarranya ha estat principalment entre socialistes, que han guanyat a les localitats més poblades –com Vall-de-roures o Calaceit– i el PP, que s'imposa a gran part de les més petites.

Un baluard contra l'extrema dreta?

Un altre fet que cal destacar del resultat a Terol, és que l'extrema dreta no hi ha aconseguit cap escó, principalment per l'entrada de Terol Existeix. Sense aquesta

formació molt probablement hauria obtingut l'escó que va obtenir Ciutadans ara fa sis mesos.

Si comparem el resultat de l'extrema dreta amb el de la resta de demarcacions d'Aragó, i amb dues províncies limítrofes similars, trobem que en els altres casos hi ha un suport i un augment molt més important de Vox. De manera gràfica, al mapa de Vox a escala municipal es veuen clarament les diferències de Terol amb la resta de territoris.

El partit ha tingut la capacitat de canalitzar el malestar per la situació socioeconòmica i envers els partits tradicionals sense caure en un discurs d'extrema dreta, contrari a la immigració. No és casualitat tampoc que, més enllà de Terol, allà on Vox ha tingut els pitjors resultats ha estat al Principat, al País Basc, a Galícia, a les comarques centrals del País Valencià i en alguns municipis de les Illes, on les formacions sobiranistes obtenen més vots i tenen un cert pes alternatiu al de les grans formacions espanyoles.

Un moviment que es pot estendre

Finalment, Terol Existeix com a partit presenta unes demandes que van més enllà de la seva demarcació. A l'acte final de campanya, va rebre el suport de desenes d'organitzacions similars de territoris també amb problemes de despoblament, com ara Sòria o Jaén.

A més, a les eleccions s'hi van presentar candidatures similars, també d'àmbit provincial, que, sense apel·lar

a cap ideologia, denunciïn l'abandonament del govern espanyol i els partits d'àmbit estatal. Per Àvila (6% dels vots) i la Plataforma del Poble Sorià (3%) no van entrar al congrés però van obtenir resultats significatius, i la Coalició per Melilla va arribar a tocar l'escó amb la punta dels dits.

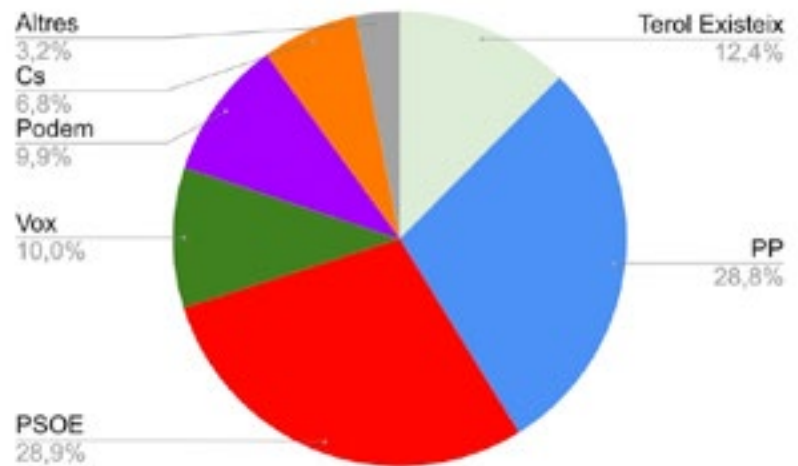
Terol Existeix ja ha fet un primer pas: ha suscitat més debat que mai sobre els problemes del territori. I si és capaç d'assolir cap contrapartida durant la legislatura ben probablement aquesta

mena de partits es multiplicaran en futures eleccions i hi haurà candidatures similars a Osca, Guadalajara, Segòvia i Conca. En un 53% de l'estat espanyol només hi viu el 5% de la població. Per tant, el marge és gran.

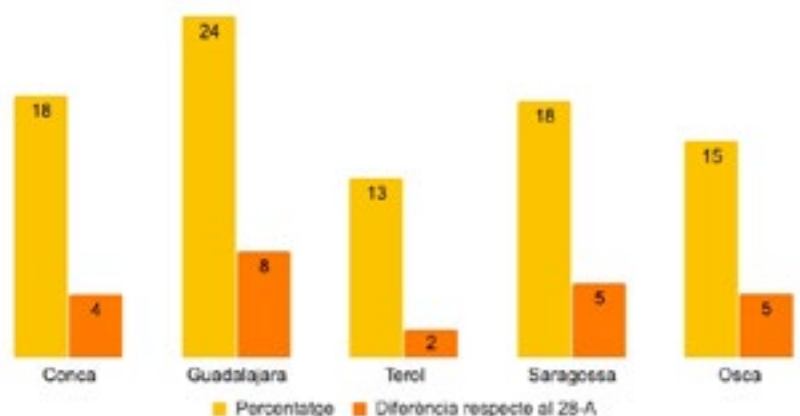
Amb aquest panorama, es podria tendir a una atomització del sistema de partits i que, com passa al Regne Unit, als Estats Units d'Amèrica o fins i tot a l'estat francès, els diputats es deguessin més al territori que no al partit i fos habitual trencar la disciplina de vot pels interessos dels

electors. Una altra possibilitat és que les promeses del govern espanyol no es compleixin, i que moltes d'aquestes plataformes evolucionin cap a un cantonalisme (o sobiranisme) sorgit del malestar.

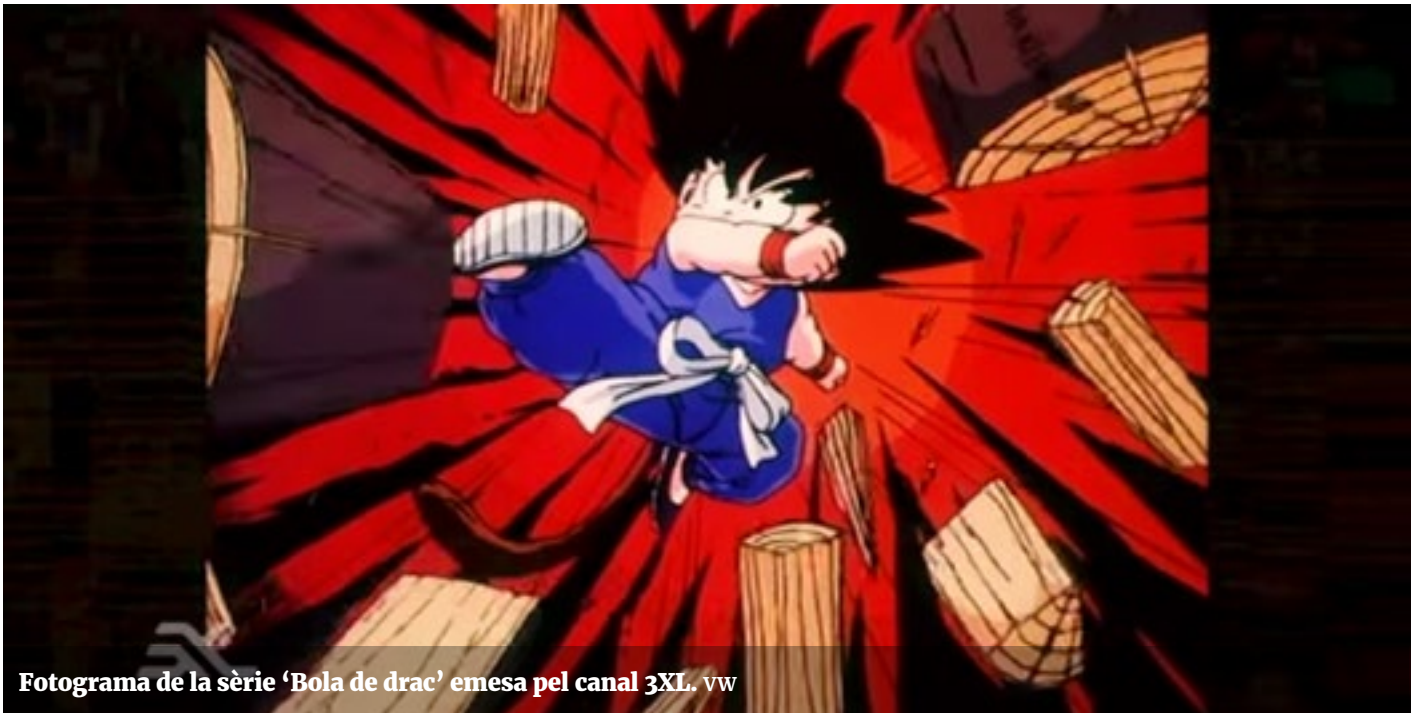
Per tant, el primer diputat de Terol Existeix no representa solament un projecte provincial, sinó tota l'Espanya buidada. Ja sabem com ha començat, però és una incògnita quin serà el recorregut de la formació i de tot el moviment que pot acompanyar-la durant les legislatures vinents. ■

Resultat a la part de la Franja de Ponent inclosa dins la demarcació de Terol. vw

Percentatge de vot de Vox i diferència entre el 28 d'abril i el 10 de novembre. vw

Fotograma de la sèrie 'Bola de drac' emesa pel canal 3XL. vw

Set anys sense el 3XL: una generació d'adolescents orfes de televisió en català

Televisió El director de TV3, Vicent Sanchis, revela que hi ha converses amb altres cadenes autonòmiques per a fer un canal infantil-juvenil a plataformes digitals com Movistar, però la idea xoca amb la manca de recursos

ARNAU LLEONART FERNÀNDEZ

El 30 de setembre de 2012, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals va executar la reducció de canals i va posar fi al canal 3XL, l'opció de TV3 per al públic juvenil, i va relegar a internet el canal de ràdio de música i cultura emergent iCat FM. La decisió es va argumentar pel context de retallades pressupostàries i l'estalvi d'aquell moviment es va xifrar en 12,4 milions d'euros. Després de cinc d'anys d'emissió exclusiva

per internet, el setembre del 2017, iCat va tornar a emetre per la freqüència d'FM. Per contra, el canal 3XL no s'ha recuperat mai i els continguts per a adolescents en català pràcticament han desaparegut del panorama mediàtic.

En origen, el 3XL no era un canal, sinó un programa contenidor de sèries i altres continguts nascut el 2000. Inicialment, s'anomenava 3XL.net, mostra de l'opció per internet com un espai per a expandir allò que passava a la televisió. Aquesta filosofia es va mantenir quan l'any 2010 va esdevenir un canal

En origen, el 3XL no era un canal, sinó un programa contenidor de sèries i altres continguts nascut el 2000

propi que compartia freqüència amb el Super3, orientat a un públic infantil. Gràcies a la tecnologia TDT es van poder emetre més cadenes. El canal 33, dedicat a continguts culturals, va passar a emetre tot el dia i la seva franja horària la va ocupar el 3XL. El 2012, el 33 va tornar a compartir freqüència amb el Super3 i el 3XL va desaparèixer només dos anys després. Raül Tidor, que va ser l'editor del 3XL durant els dos anys que va durar, defineix l'aposta com 'un espai de trobada en català que fos referent pels joves i combinés una tria molt

Alguns programes, com 'Bricoheroes', no són pensats per a joves però els criden l'atenció. CCMA

acurada de producció aliena i pròpia de qualitat'.

Ara la situació és radicalment diferent. D'una banda, el canal Super3 ha anat perdent audiència gradualment i el mes d'octubre va marcar un mínim històric d'audiència, amb el 0,5% de *share*. Cal tenir en compte, però, que els programes també són disponibles a internet, on tenen més recorregut. De l'altra banda, el buit del 3XL ha fet que els adolescents hagin perdut un canal de referència i els continguts pensats per a ells s'han diluït en els programes de TV3, que per la seva naturalesa generalista també ha d'agradar el públic adult. Tal com explica el director de TV3, Vicent Sanchis, actualment les principals opcions en aquest sentit són les sèries del dilluns a la nit, com 'Merlí' i 'Les del'hoquei', i com ho va ser en el seu moment 'Polseres vermelles'. A banda de

la ficció, Sanchis apunta que els joves també s'interessen per programes que, tot i no estar pensats únicament per a ells, són 'més trencadors i tenen un llenguatge diferent del que consumeixen els adults'. D'aquests, esmenta 'Està passant', 'Natura sàvia', 'Bricoheroes' i 'Polònia'.

Malgrat tot, Sanchis nega que aquest públic estigui desatès i defensa que, per a TV3, el contacte amb l'audiència que va dels dos anys als dotze i la que va dels dotze als vint-i-cinc és prioritari. 'Quan preparem programes sempre pensem en aquestes franges, igual que pensem com arribar a la gent que té el castellà o altres idiomes com a ús habitual i que consumeixen altres televisions', diu. La dificultat és trobar la fórmula concreta per a connectar amb l'audiència juvenil. Segons Tidor, la clau és oferir programes i sèries

sobre qüestions que interessin els joves i fer-ho amb un discurs que hi connecti. 'No pots fer classes magistrals, un dels punts forts dels *youtubers* és connectar de tu a tu amb la gent que els mira', afegeix. Aquesta temporada, TV3 ha fet una opció diferent amb 'Bricoheroes', un programa presentat pels còmics Jaïr Domínguez i Peyu que només s'emet a YouTube i a la plataforma TV3 a la carta.

'Amb aquestes apostes entrem en un àmbit amb un consum diferent. Pot funcionar molt bé, però no és un consum immediat, sinó espaiat en el temps', diu Sanchis. Ho diferencia de l'audiència de la televisió convencional, 'que saps que aquella hora 500.000 persones miraran la televisió', fet que també influeix en la recaptació publicitària. Un altre exemple de continguts que escapa de la televisió

convencional és el programa 'Adolescents iCat', presentat pel periodista Roger Carandell i els *instagramers* Juliana Canet i Joan Grivé. Tot i ser un programa de ràdio, des d'un començament comparteix l'emissió amb YouTube i fa poc ha començat a emetre's també al canal 33 el dissabte i el diumenge.

Els efectes del tancament del 3XL

Malgrat aquests exemples, és evident que les hores de continguts audiovisuals en català pensats específicament per a joves han caigut en picat, cosa que afecta l'ús del català entre els adolescents. 'En el seu moment, el 3XL va ser innovador, el fet que es tanqués va ser un pas enrere del qual encara no ens hem recuperat.' Són paraules d'Oscar Escuder, president de Plataforma per la Llengua, que també lamenta que

els nous hàbits de consum audiovisual que han arribat de la mà de plataformes com Netflix i HBO han exclòs encara més el català. Un dels testimonis directes de l'efecte que la programació juvenil en català tenia en la salut de la llengua és Marc Zanni, la veu en català de Son Goku i altres personatges, com en Ramna, el pare d'en Shin Chan i el protagonista de 'Slam Dunk', Hanamichi Sakuragi.

L'emissió de 'Bola de drac' va ser prèvia a l'aparició del 3XL –es va emetre per primera vegada el 1990–, però l'èxit entre els espectadors va ser tan important que va obrir TV3 a l'anime (dibuixos animats japonesos basats en els còmics manga), fent-lo la columna vertebral del 3XL durant la primera dècada del segle XX. 'Amb "Bola de drac" TV3

va aconseguir que gent que mai no parlava català l'acabés entenent. A mi em picaven la cresta perquè el català que fèiem servir fos correcte, perquè hi havia molta gent que no mirava mai TV3, però mirava "Bola de drac" i calia fer-ho bé', explica Zanni. Després de 'Bola de drac', TV3 va emetre grans èxits, com 'Doraemon', 'One pice', 'Inuyasha', 'Slam Dunk', 'Sakura, la caçadora de cartes', 'Sailor moon', 'Shin Chan' i el 'Detectiu Conan'. Un altre dels efectes de l'opció de TV3 per l'anime és l'èxit del Saló del Manga de Barcelona, que va esdevenir una de les principals fires europees dedicada a aquest sector cultural.

Gairebé trenta anys després de la primera emissió de 'Bola de drac', Zanni constata amb cruessa que 'avui dia l'anime en català

és mort'. 'Només aguanten "Doraemon", "Shin Chan" i el "Detectiu Conan". TV3 ha prioritzat l'animació americana i europea, que és més barata perquè els japonesos consideren que el seu producte és el millor del món, i el cobren com a tal', diu. El director de TV3 reconeix que l'anime ha quedat fora de l'abast de la televisió pública catalana i ho atribueix a l'aparició de canals infantils i juvenils d'abast estatal com Clan, Boing i Disney Channel. 'Els tenen un potencial d'audiència molt superior i més recursos. A més, abans et podies posar d'acord amb TVE perquè ells compraven els drets en castellà i nosaltres en català, però ara compren els drets per a tot el territori estatal i, fins i tot, en català, tot i que molts

cops no l'emeten així', diu Sanchis.

La derivada econòmica del tancament del 3XL és la destrucció de llocs de feina de la indústria de doblatge català, tenint en compte que les sèries d'anime tenen molts capítols i donaven feina a molta gent. 'El doblatge en català era el més fort de l'estat, en castellà no hi havia tants productes a doblar', diu Zanni, que explica que quan el 3XL va tancar molts actors de doblatge van provar de reciclar-se fent doblatge en castellà, però alguns van haver de deixar la professió perquè el mercat en castellà no va poder absorbir tanta gent. Segons Zanni, actualment qui opta per l'anime és Netflix, que inverteix en les últimes novetats, però no les emet en català.

TV3 va emetre grans èxits de sèries d'anime com ara 'Sakura, la caçadora de cartes'. IMDB

TV3 va emetre grans èxits de sèries d'anime com ara 'Ranma 1/2'. IMDB

El bon record que van deixar els dotze anys d'emissió del 3XL fa que recurrentment hi hagi qui demana de rescatar el projecte

Pot tornar el 3XL?

El bon record que van deixar els dotze anys d'emissió del 3XL, primer com a contenidor de programes juvenils i després com a canal, fa que recurrentment hi hagi qui demana de rescatar el projecte, però hi ha dos problemes que en frenen el retorn. El primer és l'econòmic, atès que més programació implica més recursos. El segon és poder trobar l'espai per a fer un canal infantil i juvenil sense fer desaparèixer el canal 33. En aquest sentit, Sanchis revela contactes per a trobar una solució imaginativa: 'Mirem amb la FORTA (Federació d'Organismes de Ràdio i Televisió Autònoms), sobretot amb ETB, si podríem fer un canal infantil-juvenil sense la franja del canal 33 a

plataformes com Movistar.' Amb tot, Sanchis avisa que és difícil que la idea es concreti perquè gairebé tota la programació d'aquest canal seria aliena: 'Accedir a aquests continguts ja és difícil, perquè els millors productes se'ls emporta la competència, que tenen molts més recursos i un munt de professionals atents a tot l'anime i dibuixos animats que es fan al món i en compren. I després, cal poder pagar-la. Ens queixem que treballem amb una fragilitat enorme a TV3, d'on traus diners per a altres canals?'

Una altra opció per a acostar els continguts en català als joves són els acords de TV3 amb plataformes com Netflix –on hi ha sèries com 'Merlí', 'Benvinguts a la família' i 'Les de l'hoquei' – i Movistar,

que ha coproduït l'*spin-off* de 'Merlí', protagonitzat pel personatge d'en Pol Rubio. Aquesta oportunitat, que es va obrir perquè al principi Netflix Espanya no produïa gaires continguts propis, es comença a tancar per l'increment de produccions pròpies, fet que els fa interessar-se menys per les sèries de TV3.

Una televisió del segle XX que competeix al segle XXI

En el fons, segons Sanchis, el gran problema de TV3 'és que té una estructura pensada al segle XX, però competeix al segle XXI'. Però canviar el model és complicat. 'Tenim totes les virtuts d'una televisió pública, però també molts inconvenients', diu Sanchis, que veu les privades més àgils per a adaptar-se.

Raül Tidor és optimista, tot i les dificultats, i recorda que el 3XL el va impulsar un nucli de gent molt reduït però amb una visió clara d'allò que volien fer. Per a ell, la clau és combinar 'la voluntat de fer alguna cosa, el full de ruta per a fer-lo que s'ajusti a aquell moment i els recursos necessaris per a fer-lo'. I afegeix: 'Essent permeables al context social i tecnològic que vivim ara, sí que es podrien fer apostes per a gent jove.'

Sanchis considera que la TV3 del futur hauria de revisar 'algunes prioritats o herències' per a poder ser més àgil i mutant. 'Són aspectes que, quan hi haja un nou canvi al consell de govern, s'han de considerar prioritaris. El problema és que hem de començar a definir la televisió del segle XXI quan ja fa dues dècades que va començar, fem tard', lamenta. III

Miquel Martí i Pol, l'home que volia ser 'només' poeta

El poeta Miquel Martí i Pol. ARXIU

SEBASTIÀ BENNASAR

Hèctor Serra publica a Sembra Llibres una nova biografia de l'escriptor de Roda de Ter, ara que hauria fet 90 anys

‘A més a més, el que penso jo d'això és que no cal que hi hagi cap poeta nacional. Hi ha molts poetes. Tots són nacionals. Jo no sóc diferent de cap. No em fa cap il·lusió que em diguin poeta nacional. Poeta i prou.’ Miquel Martí i Pol contestava així a Mònica Terribas en una entrevista feta a Televisió de Catalunya el 1993. Poeta i prou, tal com es definia tam-

bé a si mateix Robert Graves i com es pot llegir a la senzilla làpida del cementiri de Deià on està enterrat l'escriptor britànic.

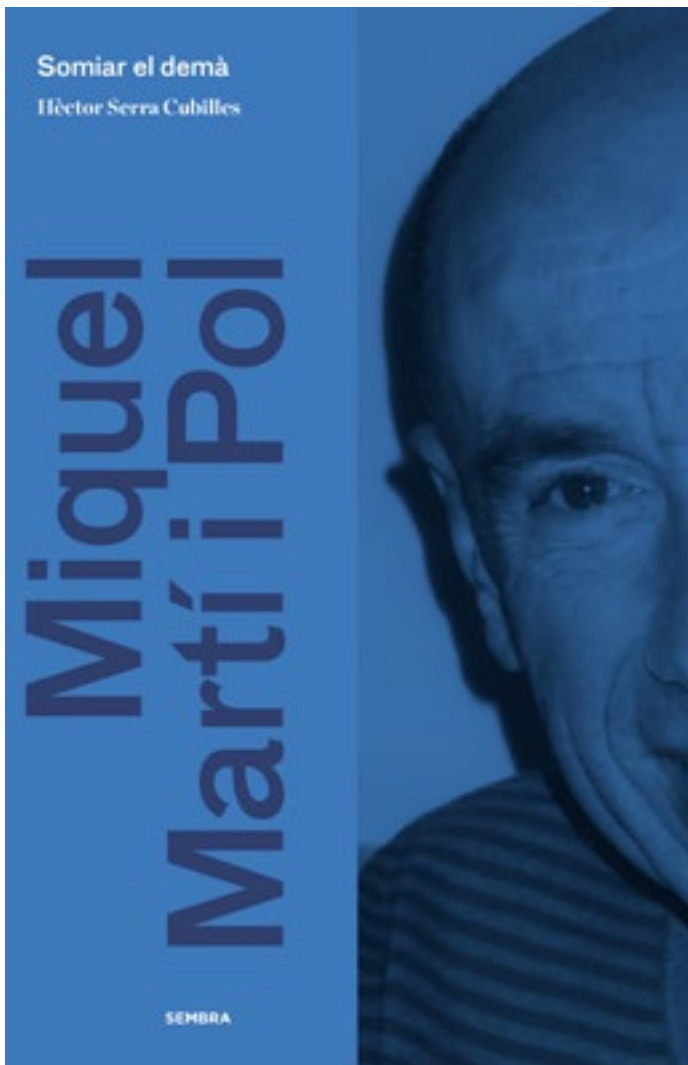
Doncs bé, el poeta i prou hauria fet noranta anys aquest 2019, i per celebrar aquest aniversari l'editorial Sembra Llibres ha publicat la biografia *Miquel Martí i Pol. Somiar el demà*, escrita pel periodista Hèctor Serra Cubilles, una biografia en for-

ma de llarg reportatge que inclou una gran quantitat de documents sobre l'autor d'*Estimada Marta: fotografies*, poemes autògrafs, contractes de treball, cartes... Tot, per a confegir una biografia moderna que té la finalitat d'acostar el personatge a les generacions més joves i, a la vegada, redescobrir-lo per a tots aquells que des dels anys setanta s'han emocionat amb els seus poemes.

Miquel Martí i Pol (Roda de Ter, 1909-2003) va ser un poeta extraordinàriament popular, tot i que l'èxit no li va arribar fins als anys setanta,

quan ja feia vint anys que havia rebut el premi l'Ossa Menor (l'actual Carles Riba) amb *Parraules al vent*. Era 1953 i Martí i Pol tenia només 24 anys.

Hèctor Serra fa un recorregut cronològic i descobreix alguns moments claus de la biografia del seu homenatjat: el naixement en el si d'una família catòlica i conservadora d'Osona, l'asfixiant postguerra civil franquista i el moment clau en què, a catorze anys, s'estroneja la seva possibilitat formativa i comença a treballar com a escriptor a la fàbrica la Blava, que el 1959 va inspirar un dels seus

Coberta de la biografia 'Miquel Martí i Pol. Somiar el demà', d'Hèctor Serra Cubilles. SLL

Martí i Pol fou un dels grans precursors de la poesia social en català amb els reculls 'El poble' i 'La fàbrica'

poemaris més aclaparadors, *La fàbrica*. No el publicà fins al 1970 per la pressió familiar, que el va obligar a guardar aquells versos espantada per la possibilitat que Martí i Pol pogués perdre la feina. Com diu en un dels poemes, 'estigüeu-ne segurs: s'apropa el dia/ que tots tindrem una ànima metàl·lica'.

El pas per la fàbrica i una tuberculosi pulmonar a dinou anys va causar un progressiu allunyament de Déu. També ho va fer la coneixença de Josep Maria Castellet amb motiu del premi de 1953. Qui, a la llarga, seria el factòtum d'Edicions 62 li va passar tot de llibres, des de novel·les imprescindibles fins a textos de teòrics del marxisme que van influir directament en el seu pensament. Miquel Martí i Pol va esdevenir un activista cultural de primer ordre amb amics importantíssims com Emili Teixidor, amb qui s'havien conegut ja a l'escola del poble, i va anar derivant cap a postures polítiques cada cop més agosarades fins a la militància al PSUC, que va abandonar arran de les ingerències de Santiago Carrillo i el Partit Comunista Espanyol després de les primeres eleccions democràtiques de 1978.

Martí i Pol explicava el 1994: 'L'autodidactisme no m'ha fet mai vergonya, però sempre m'ha fet una certa por, potser perquè un dels meus esports preferits és l'autoanàlisi i, en practicar-lo, m'esgarrijo davant la quantitat de buits de coneixement que no sé com omplir. Bons amics meus, amb carreres universitàries, m'han assegurat i tornat a assegurar que els estudis dits superiors

no solen pas aportar aquests coneixements substancials que jo trobo a faltar, ni tampoc formació, almenys entesa com aquella agilitat d'esperit que proporciona confiança en un mateix, accentua la llibertat i facilita la comprensió i la convivència. Segurament és tal com ells diuen, però sempre els he diguem-ne envejat el saber i sobretot el mètode, la disciplina que han adquirit.' Potser és cert que el poeta de Roda de Ter no tenia aquests recursos, però s'ho va fer venir bé per escriure més de 1.500 poemes, una xifra realment impressionant. Tot i això, en molts casos, se li va penjar la llufa de literat no acadèmic. Serra destapa en la biografia un aspecte menys conegut de Martí i Pol: el seu vessant com a traductor del francès que aprèn tot sol la llengua –hi arriba a través de la música de la cançó– i que va representar una interessant font d'ingressos.

Martí i Pol fou un dels grans precursors de la poesia social en català amb els reculls *El poble* i *La fàbrica* a final dels anys cinquanta, però no va ser fins al grup de poesia del Mall que va arribar la descoberta per al gran públic, i després, per mitjà d'Edicions 62. Com explica Àlex Broch: 'El gruix de la seva poesia va tenir un impacte molt més assenyalat en les generacions posteriors que no en la pròpia.' Un poeta ben compromès amb el país que el 1978 va refusar el Premio Nacional de Poesia del govern espanyol, que ell considerava infiltrat d'elements franquistes reciclats.

Sense cap mena de dubte, l'altre gran punt d'inflexió que destaca Serra en la bio-

grafia és el moment en què a Miquel Martí i Pol li diagnostiquen esclerosi múltiple. Era l'abril de 1970 i només tenia quaranta-un anys. Passats uns primers moments de desesperació i tancament en ell mateix, el poeta accepta el nou estat i 'arriba la vitalitat i l'enteresa per fer-hi front i la lluita entusiasta per la vida, el país i les paraules', segons Serra. Això es va traduir en un text fonamental i imprescindible de la literatura catalana contemporània, el poemari *Estimada Marta*, que es publicà el 1978 i que evocava una relació amorosa

entre un home i una dona amb una forta càrrega sexual. Més de 100.000 exemplars venuts el converteixen en un dels llibres més venuts de la poesia catalana.

I tanmateix, també va ser aquest el moment en què Miquel Martí i Pol va esdevenir un referent imprescindible per al país, un poeta polític que es va sumar al poeta sentimental i al poeta social que ja havia excel·lit. El llibre de Serra incideix també en aspectes com la fascinació que sentia el poeta per Andorra, la devastació que va ser la mort de la dona, Dolors Feixas, i la

trobada d'un nou amor en la figura de Montserrat Sans, els canvis de domicili, les trobades amb escolars, com la figura del poeta es va anar engrandint a marxes forçades i la lluita contra la mort, sempre present i amenaçadora.

Serra també explica la prolífica relació entre el poeta de Roda de Ter i el cantautor Lluís Llach i ho atribueix al fet que es van trobar dos moribunds. El 1992, a Lluís Llach li havien detectat un melanoma maligne i li donaven un any i escaig de vida. Va ser quan els dos homes encetaren una magnífica col·laboració

poètica i musical que encara va engrandir més la figura del poeta. Va ser simbiòtic. I encara s'hi va sumar Josep Guardiola, aleshores jove i un ídol com a jugador per a l'afició blaugrana, que sempre ha fet bandera del seu amor pels versos de Martí i Pol. Reconeixements com la Medalla d'Or de la Generalitat i noves consideracions sobre la seva obra, com les paraules de Marie Claire Zimmermann, professora de la Sorbona: 'Partint d'un espai català, Martí i Pol dibuixa una poesia universal en la qual el lector d'arreu hi penetra netament perquè hi figuren els elements essencials que sabem identificar'.

El biògraf hi afegeix: 'Miquel Martí i Pol és un gran poeta en un país de grans poetes [...] a banda de la gran qualitat humana de la seua poesia, en el rodenc conflueixen algunes ensenyances biogràfiques que el connecten de totes passades a un públic majoritari. Hi ha, d'una banda, el seu defensat arrelament a la vila nadiua. També el seu reeiximent com a home de lletres sense cap més llicenciatura que els estudis primaris. La defensa a ultrança d'una classe social, l'obrera, i un país oprimat, en un context, a més, de majories convergents. El trànsit d'una malaltia que posa cap per avall la seua existència i que alhora esdevé l'impuls vital per guanyar-li el pols. El somriure davant tots els contratemps.'

Així doncs, Hèctor Serra ens convida a somniar el demà de la mà de Miquel Martí i Pol, un home que simplement volia ser poeta.

Hèctor Serra ens convida a somniar el demà de la mà de Miquel Martí i Pol, un home que simplement volia ser poeta

Miquel Martí i Pol, en una imatge d'arxiu. vw

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 11-15 de novembre

Dijous 14.

Un mes de la sentència: trenta dies sense treva

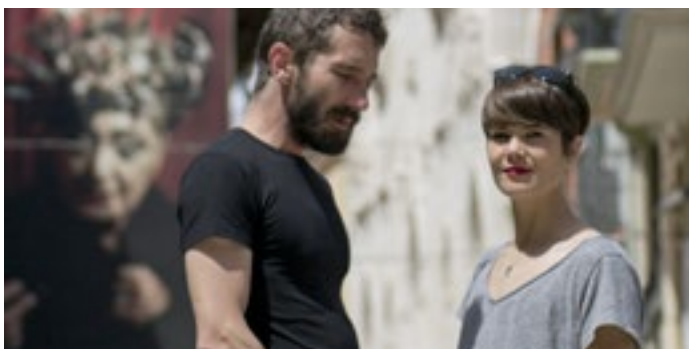
ALBERT SALAMÉ

Dijous 14.

Albert Casals: 'Enfadar-te amb la policia és com enfadar-te amb els monstres d'un videojoc'

EMILI PUIG

Dijous 14.

Mireia Vives i Borja Penalba: 'Intentem posar banda sonora a l'honestedat'

LORENA PERALES

CLAUDE FERRER

‘El govern espanyol volia que el francès fes actuar la policia per a alliberar l’autopista’

Parlem amb el batlle de Prats de Molló sobre l’acció del Tsunami i sobre la visió que es té a Catalunya Nord de la situació política del sud

RG

ANDRÉS G.-NANDÍN

Claude Ferrer (1960) és el batlle de Prats de Molló. Dilluns va protagonitzar una de les imatges del tall del Tsunami Democràtic a la Jonquera: tot lluint la banda de batlle, va fer de mitjancer amb la policia francesa per a evitar que actués

contra els manifestants. Malgrat les pressions del govern espanyol perquè es dissolgués la protesta, el tall va resistir tota la nit. Però el compromís de Ferrer va molt més enllà. És un dels centenars de batlles nord-catalans que van signar un manifest que

qüestionava la independència de la justícia espanyola arran de la situació dels presoners polítics i els exiliats. I a l'octubre va visitar el president Puigdemont a Waterloo amb uns quants batlles més. Hi parlem sobre l'acció del Tsunami i ens explica també com

Vaig anar-hi perquè hi tenia amics i perquè formo part del centenar de batlles de Catalunya Nord que han signat un manifest en defensa dels presos polítics i dels exiliats

Estem acostumats a tenir manifestacions: hem passat un any i mig que n'hi havia cada cap de setmana

es veu la situació política de Catalunya Sud a Catalunya Nord.

—Per què vau anar-hi al tall de la Jonquera?

—Vaig anar-hi perquè hi tenia amics i perquè formo part del centenar de batlles de Catalunya Nord que han signat un manifest en defensa dels presos polítics i dels exiliats, per la defensa de la democràcia. Volia que tot anés molt bé amb la policia francesa. I, a més, era l'única manera de fer entendre el tall als mitjans francesos.

—Us havien avisat o l'acció us va sorprendre?

—Em van avisar diumenge a les deu del vespre. No hi vaig anar al matí perquè cada 11 de novembre els batlles tenim una manifestació per la Primera Guerra Mundial. Vaig anar-hi a la tarda, quan vaig poder baixar de Prats de Molló.

—Com va ser la conversa amb la policia?

—Quan vaig arribar no hi havia cap problema. Vaig mirar de parlar amb tothom. Segurament hauria anat bé sense mi, però que pogués parlar amb la Gendarmeria, la policia, el sotsprefecte i els manifestants va anar millor. Per explicar que cadascú volia que anés bé.

—Vau fer de mitjancer perquè la policia no actués amb força.

—Sí, m'ho van demanar. Però si haguessin volgut carregar ho haurien fet. També vaig tenir al telèfon el govern català, que em va dir que demanés al sotsprefecte de parlar amb ells. Tot això va fer guanyar temps fins a l'arribada de la nit i que tothom digués: 'Ara ho deixem fins demà al matí.'

—Vau estar en contacte amb la Generalitat, doncs.

—Sí, amb la Casa de la Generalitat a Perpinyà. El director em va trucar i em va demanar que parlés amb la policia.

—Les ordres que rebia la policia, venien de Perpinyà o de París?

—La Gendarmeria tenia ordres del go-

vern francès a París. El govern espanyol va trucar al francès. Al principi, el govern espanyol volia que el govern francès fes actuar la policia per a alliberar l'autopista. Al final, a força de discutir, també entre el govern català, es va mantenir el tall.

—El govern català va parlar amb les autoritats franceses?

—Va demanar-me el telèfon del sots-prefecte, que era allà, i crec que li van trucar. Perquè quan vaig marxar, a dos quarts de nou del vespre, els responsables també se n'havien anat. I la policia em va dir que es quedava i que fins l'endemà no actuaria.

—Allà mateix la Sexta us va voler entrevistar en castellà i no ho vau acceptar. Com va anar?

—Una vegada, la Sexta va venir a Prats de Molló per la Diada de l'Exili i volien que digués si hi tenia en Puigdemont amagat i estupideses com aquesta. Quan van venir al tall, moltes televisions i ràdios volien que els parlés. Quan m'ho va demanar la Sexta, vaig dir que volia parlar en català i que a la Sexta no.

—Quin és el clima d'opinió a Catalunya Nord després de l'acció del Tsunami?

—Dels meus amics que formen part del col·lectiu que vam signar el manifest, tothom pensa que ha estat una acció que ha aportat. I que alguns mitjans han parlat per primer cop de la situació a Catalunya. Mitjans francesos m'han trucat i n'hem parlat. Fins ara gairebé no en parlava ningú, al costat francès.

—L'acció ha despertat simpatia i s'ha entès entre la població nord-catalana?

—Estem acostumats a tenir manifestacions: hem passat un any i mig que n'hi havia cada cap de setmana. Sí, hi ha hagut gent que cridava, però ha d'entendre per què es fa aquí. I s'ha de defensar que hi ha persones que no es mereixen de ser a la presó o exiliats.

—Com les heu vistes, les protestes contra la sentència?

Els polítics nord-catalans han pres consciència que la repressió a Catalunya és desproporcionada en relació amb les demandes dels catalans

Ferrer parla amb la policia francesa al tall de la Jonquera.

ALBERT SALAMÉ

—Sóc fill de refugiats i no puc entendre que aquesta pobra gent, que van ser elegits per fer allò que van fer, estiguin empresonats. Que el govern espanyol no hi estigui d'acord és una cosa, però electes i representants d'associacions empresonats per haver exercit la llibertat d'expressió, per haver permès a la gent d'expressar-se, és una vergonya. És complicat de treballar amb el govern espanyol, però penso que hauria pogut donar al govern català l'autonomia financera. M'agradaria que poguessin dialogar i que tot això s'arreglés, a poc a poc. Ara tothom ha de fer un esforç, perquè el funcionament de Catalunya és blocat.

—A Catalunya Nord ja fa uns quants anys que s'observa una revifalla del catalanisme. I un compromís institucional i social més gran envers el sud. A què ho atribuiu?

—Aquí la catalanitat són sobretot les tradicions i voler parlar català. La gent independentista és una minoria. Però vivim molt bé les relacions amb Catalunya Sud. Hem de treballar junts. Ens agradaria que totes les escoles fossin bilingües. La solidaritat hi ha estat sempre, però econòmicament tenim més lligams amb Catalunya Sud que no amb tota la regió d'Occitània. Vivim junts, eh!

—Els polítics nord-catalans, més enllà dels sectors catalanistes, també s'expressen amb més llibertat i contundència que abans sobre la situació del Principat.

—Han pres consciència que la repressió a Catalunya és desproporcionada en relació amb les demandes dels catalans. Perquè som més oberts a la democràcia i al diàleg. És cert que a França ningú no hauria acceptat d'estar mal dirigits.

Creiem que l'actitud del poble català en aquest conflicte és exemplar. Però, malauradament, a França parlem més de què passa a l'altre costat del món que no de què passa vora nostre. També l'auge de l'extrema dreta a França fa reaccionar la gent, fa por una mica a tothom. I malauradament, a Espanya, la mort de Franco no va tallar aquesta mentalitat dura. Hi ha una solidaritat antifeixista.

—A la Diada de dissabte a Perpinyà, un dels lemes era 'Esborrem el Tractat dels Pirineus'. Com es fa això?

—Era a Perpinyà dissabte, amb molts electes de Catalunya Nord al peu del Castell per manifestar-hi el nostre suport. Els lligams es reforcen de mica en mica. Com més vulgui aquesta repressió tren-car tot això, més forts seran els lligams entre les dues Catalunyes. III

Clara Ponsatí i Amer Anwar després de sortir del tribunal d'Edimburg. ACN

Espanya s'enfanga a Europa en la persecució contra els independentistes

Exili Comín i Puig tenen avui una altra vista davant la justícia belga · Ahir Escòcia va decidir de deixar Ponsatí en llibertat provisional

JOSEP CASULLERAS NUALART

Tan bon punt fou publicada la sentència del Tribunal Suprem espanyol contra els presos polítics, la justícia espanyola va engegar l'ofensiva contra els exiliats. Ha passat un mes, i Espanya ja s'hi ha enfangat, tal com li va passar el 2017 i el 2018. El revés monumental de la negativa del Tribunal Superior de Slesvig-Holstein a lliurar el president Carles Puigdemont per rebel·lió no fou interpretat mai pel Suprem com una

lliçó per a aprendre d'errors comesos, no va fer mai autocrítica; a l'inrevés, el jutge Pablo Llarena va reaccionar amb fúria, i d'aleshores ençà els magistrats de la sala segona, la fiscalia, el govern espanyol i la major part de partits espanyols van atacar la justícia alemanya acusant-la de deslleial, tal com havien fet amb la belga. La reacció espanyola va causar perplexitat i, cosa encara més important, desconfiança, que és la clau en un procés d'extradició fonamentat en les euroordres.

Les euroordres espanyoles s'han entrebancat tan bon

Les euroordres espanyoles s'han entrebancat tan bon punt han començat a caminar

punt han començat a caminar. A Escòcia, l'adreçada contra Clara Ponsatí ni tan sols va passar el primer tràmit administratiu i fou refusada per la policia del Regne Unit per desproporcionada. La pressió diplomàtica d'urgència va fer que es rectificqués el terme 'desproporcionada' i les autoritats britàniques van demanar més informació sobre què se suposa que va fer Ponsatí que pogués ser qualificat de sedició. Llarena va respondre a la petició amb un document que parla de desobediència però no de sedició.

Puigdemont, en sortint del jutjat belga després d'haver estat deixat en llibertat sense mesures cautelars. EFE

D'Escòcia a Bèlgica

Aquesta deficiència de l'euroordre de Llarena ha estat invocada precisament per l'advocat de Ponsatí, Amer Anwar, en la declaració davant el Tribunal d'Edimburg que examina la petició d'extradició. El jutge l'ha deixada en llibertat amb una fiança, i li ha permès de mantenir el passaport. És una decisió que contradiu la petició que feia Llarena, que en totes les euroordres enviades d'ençà de la sentència ha demanat que s'imposés als exiliats la presó preventiva per evitar que se n'anessin fora de la UE. El jutge escocès no n'ha fet cabal, i deixa Ponsatí en llibertat mentre continua la tramitació. La vista següent serà el 12 de desembre, i el jutge aleshores disposarà ja de més coneixement de la causa, de més elements per a examinar, com ara que, mal-

grat la petició de les autoritats britàniques, el jutge Pablo Llarena hagi estat incapaç d'explicar quins fets comesos per Ponsatí la tardor del 2017 poden ser qualificats de sedició.

Avui serà el torn de Toni Comín i de Lluís Puig, que han de tornar a comparèixer a la justícia belga. Tampoc a ells no els van aplicar mesures cautelars, i han restat en llibertat mentre es tramita l'euroordre. 'És la tercera vegada que un jutge espanyol emet una euroordre, és la tercera vegada que compareixem davant la justícia belga i és la tercera vegada que ens deixen en llibertat', va dir Comín la setmana passada, quan van sortir del tribunal. Tant ell com Puig volen que s'ajorni el judici sobre l'extradició, com ja va fer el president Puigdemont, i unir els seus ritmes judicials.

Les autoritats belgues han vist com el poder executiu espanyol mirava d'interferir en un procés judicial

Les autoritats belgues han vist en aquesta ocasió com el poder executiu espanyol mirava d'interferir en un procés judicial, perquè, a diferència de les dues primeres euroordres enviades a Bèlgica –quan a la presidència del govern espanyol hi havia Mariano Rajoy–, el govern de Pedro Sánchez ha pressionat de manera insistent demanant l'extradició de Puigdemont i dels consellers exiliats. La vice-presidenta Carmen Calvo ho ha fet de manera directa,

fins i tot amb un article a la premsa francòfona belga, i amenaçant de represàlies si aquesta vegada les euroordres tornen a fracassar. L'element indispensable de la confiança es torna a esquarterar amb declaracions d'aquesta mena, que de retruc ajuden a fonamentar l'argument de la causa motivada políticament que exposen les defenses.

Les pressions

L'ex-primer ministre belga Charles Michel, futur president del Consell Europeu, ha recordat la importància de la separació de poders com a valor fonamental d'un estat de dret i ha defensat el sistema de funcionament de les euroordres, en unes declaracions fetes a la Moncloa mateix, al costat del president espanyol en funcions, Pedro Sánchez. Una setmana abans Sánchez va fer la promesa

Toni Comín i Lluís Puig, després de sortir del tribunal belga que els va decretar llibertat sense mesures cautelars. EFE

electoral de dur Puigdemont a Espanya i de dir que ho podria fer perquè ell controlava la fiscalia. La fiscalia espanyola va criticar Sánchez i va admetre en veu baixa que aquelles declaracions perjudicaven seriosament la possibilitat d'èxit de les euroordres.

Com que l'estat espanyol no va aprendre dels errors de les primeres euroordres, ara comet els mateixos d'aleshores, però agreujats. La justícia espanyola no podia anar equivocada, pensaven; era el sistema de les euroordres que funcionava malament, perquè uns jutges que no tenen ni idea de què passa a Espanya poden impedir l'extradició dels 'pròfugs' catalans. Com que aquest era l'enfocament, durant aquests darrers dos anys han fet tota la pressió que han pogut a la Comissió Europea perquè es reformés l'euroordre, perquè s'incorporés el delictes de rebel·lió o

el de sedició dins la llista de la trentena de delictes pels quals el lliurament de la persona demandada per la justícia d'un país es fa pràcticament de manera automàtica. Però no se n'han sortit, perquè aquests delictes pels quals han castigat els dirigents independentistes són de naturalesa política. I les euroordres són pensades no únicament per a fer més àgil i eficaç la cooperació judicial europea, sinó també per a evitar les extradicions motivades políticament. Per això la llista de trenta-dos delictes és tan específica. Els delictes que no hi siguin inclosos s'han d'examinar amb detall. I és això que fan ara les justícies de Bèlgica i d'Escòcia.

La partida al tauler europeu ha tornat a començar, i ara s'afegeix a les euroordres un nou element molt important, que pot influir d'una manera determinant en les peticions

La partida al tauler europeu ha tornat a començar, i ara s'afegeix a les euroordres un nou element molt important: la immunitat d'Oriol Junqueras com a eurodiputat

d'extradició contra els exiliats: la immunitat d'Oriol Junqueras com a eurodiputat. Perquè si els criteris expressats per l'advocat general de la UE són assumits finalment pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea, tant Puigdemont com Comín tindran immunitat com a europarlamentaris. La decisió del TJUE trigarà unes quantes setmanes a arribar, però probablement serà abans no s'hagin de resoldre sengles peticions d'euroordre. I la immunitat

impedirà l'extradició. De fet, permetria fins i tot que poguessin tornar a Catalunya sense ser detinguts. En el cas de Clara Ponsatí, si efectivament a final de gener de l'any vinent s'executa el Brèxit, l'augment d'eurodiputats a la circumscripció que correspon a l'estat espanyol també implicaria que ella fos diputada. La resolució d'aquesta segona batalla de l'exili pot ser encara més negativa per al Tribunal Suprem i per al govern espanyol. **U**

ALBERT CASALS

‘Enfadar-te amb la policia és com enfadar-te amb els monstres d’un videojoc’

Entrevista al viatger i escriptor sobre la seva experiència al tall del Pertús, en què va ser expulsar de la concentració amb agressivitat i detingut per la policia francesa

EMILI PUIG

REDACCIÓ

Albert Casals és un viatger i escriptor de vint-i-nou anys conegut per haver voltat per tot el món sense ni un sol euro a la butxaca i amb la dificultat afegida d’anar amb cadira de rodes. Aquesta vegada, però, no ha estat conegut per cap dels seus viatges ni pels llibres en què explica les seves aventures, sinó perquè s’han fet virals unes fotografies seves en què es veia com la policia francesa el tractava d’una manera agressiva després de fer-lo fora de la concentració del tall del Pertús, on s’havia assegut, oposant resistència pacífica davant els agents.

Essent com és un personatge estimat i amb força seguidors, molta gent a les xarxes s’ha preocupat pel seu estat. A més, va ser detingut durant hores, i finalment fou posat en llibertat. Malgrat que pugui causar molta incomprensió, ell es pren la vida com un joc i aquest episodi no n’ha estat pas cap excepció. Entusiasta, rialler i optimista com sempre, assegura trobar-se molt bé després de la jornada de dilluns i diu que té moltes ganes de tornar a ‘jugar’, que és com ell anomena el fet d’enfrontar-se amb els agents, a qui no retreu absolutament cap acció, tampoc l’ús de la força. Parlem amb ell sobre l’experiència al Pertús, sobre la seva detenció i sobre com veu les darreres mobilitzacions de l’independentisme.

— Per què vau anar-hi, a la convocatòria del Tsunami Democràtic?

— Aquestes darreres setmanes he viatjat amb una amiga a Madagascar i allà vàiem les imatges dels contenidors cremant a Barcelona i com tothom estava superrevolucionat. Pensàvem: ‘Per què no podem ser-hi i fer barricades? Seria molt divertit!’ Quan vam tornar vam veure que el Tsunami havia convocat aquests tres dies i hi vam anar.

— I políticament, què us va empènyer a anar-hi?

— Jo estic d’acord amb el dret d’autodeterminació, clarament. Em sembla més

La motivació principal és que tot allò que sigui enfrontar-se al sistema o a qualsevol autoritat m'agrada i em sembla bonic

Si t'agafaves molt fort a la gent et tapaven el nas i la boca perquè no poguessis respirar i et sacsejaven, et tiraven a terra...

bonic que la gent pugui votar o triar que no pas que no pugui. També per la qüestió dels presos. En general, les presons em semblen mala idea, per a qualsevol mena de crim. I, és clar, més en aquest cas. La resta m'és força igual... Al final tots els països nous que es facin a Europa continuaran essent països capitalistes i segurament hi haurà democràcia representativa. No és un sistema d'organització que em convenci gaire, però em sembla bé, també. La motivació principal és que tot allò que sigui enfrontar-se al sistema o a qualsevol autoritat m'agrada i em sembla bonic. En general participo en qualsevol cosa, des d'ajudar la gent a travessar il·legalment les fronteres fins a encadenar-me en un bosc perquè no el puguin desforestar i construir una mina de carbó. A tot allò que molesti o faci perdre diners als governs i a les corporacions, jo m'hi apunto. I tallar una autopista és genial.

—**Quan hi vau arribar, al tall del Pertús?**

—Dilluns cap a les sis de la tarda. Vam anar-hi amb un cotxe compartit. Vam veure que hi havia un concert i gent fent sopar, compartint coses... A mi això m'agrada moltíssim, la germanor i la gent col·laborant i fent barricades. És supermaco que la gent s'uneixi per fer alguna cosa. També hi havia menjar... una *fideuà* superbona! Era com una festa popular, amb la gent tocant instruments, cantant, ballant, en rotllana... Per dormir, ens vam refugiar amb uns nois que havien fet una minibarricada per a protegir-se del vent i del fred. Ens vam posar a primera línia, on hi havia els policies francesos, de manera que si carregaven segur que ens n'assabentàvem. Imagina't que carreguen, no te n'assabentes i et perds la diversió! Cap a les sis ens van llevar, vam esmorzar i van carregar.

—**Com va ser l'actuació policíaca?**

—Nosaltres ens vam asseure a primera fila. Tothom estava assegut i agafat i els policies van venir per jugar a arrencar cebes. Treien una persona i la deixaven a la vora, i després una altra i una altra.

Però a mi em sorprenia molt, perquè em vaig adonar que estava tot molt poc organitzat. Pel que fa a la resistència a Catalunya, la part logística i social està bé, però la part d'estratègia del joc, de la batalla, no tant. Jo crec que hi haguéssim guanyat gaire, si haguéssim estat deu minuts parlant de què fariem un cop carregués la policia. Ningú no tenia gaire idea de què fer. Si t'arrencaven, la cosa que tenia més sentit era tornar a seure una altra vegada, just darrere dels últims asseguts. Però la gent s'apartava o se n'anava...

—**Entenc que hi deu haver por...**

—Ah! És clar... [Riu.] Sí, doncs potser s'hauria de parlar més perquè la gent no tingués tanta por, perquè no pegaven pas amb porres... Van donar algun cop de puny a la cara, al genoll... Si t'agafaves molt fort a la gent et tapaven el nas i la boca perquè no poguessis respirar i et deixessin anar, et sacsejaven, et tiraven a terra... Però no feia tant de mal.

—**És el que us va passar.**

—Van començar a arrencar gent i jo feia servir la cadira de rodes com a escut, però se la van endur perquè era difícil d'agafar-la. Després van arrencar la meva amiga, li van arrencar la sabata i la van tirar volant per allà [Riu.] A mi em van començar a intentar arrancar de terra. M'estava agafant molt fort i em van asfixiar una mica i em van treure. Era graciós perquè m'agafaven del coll del jersei i jo no podia quasi parlar. Llavors intentaven posar-me dret i em deien que m'aguantés. I jo els deia en francès que no podia caminar, però és clar, com que m'asfixiaven, no em sortia la veu. Finalment els vaig poder assenyalar la cadira, però em va costar molta estona, i durant aquesta estona em van sacsejar molt. Quan finalment em van entendre, em van dir que d'acord, que m'arrossegués cap a la cadira.

—**Llavors què va passar?**

—Els agents ens van començar a dir que anéssim cap a Espanya, i ens anaven emparentant. Llavors jo i la meva amiga vam

EMILI PUIG

M'agrada més l'atac dels policies francesos que no el dels Mossos. Crec que els Mossos fan més mal en general

dir a la gent que no se n'anés, que podíem tornar a fer el mateix i hi havia centenars de metres fins a Espanya. Vam provar d'organitzar més resistència i en un punt que hi havia un cotxe i un camió vam intentar fer un bloqueig amb cinc persones més. Jo estava agafat a una barana i quan em van arrencar em van apartar perquè no emboliqués més la troca. Em van dir que m'esperés darrere la línia de policies. La meva amiga era a l'altre costat i els vaig dir que volia anar amb ella. Em deien que no, que era perillós per a mi, m'agafaven de les baranes de la cadira i no em deixaven marxar. Llavors em vaig tirar de la cadira i vaig començar a arrossegar-me per anar cap a ella.

—**I com van reaccionar els agents?**

—Van començar a cridar i a perseguir-me. Jo passava per sota els camions i no m'atrapaven perquè m'anava amagant. És clar, ells no hi passaven, per allà! Al final tenia sis policies seguint-me només a mi, mentre passava de camió en camió tan de pressa com podia. Va arribar un moment que em

van acorrallar i em van expulsar com si fos una rata! [Riu.] Estaven enfadats i llavors em van ficar dins una furgoneta i em van portar a comissaria.

—**I com va anar, la detenció?**

—Allà vam acabar essent quinze en total, més tres noies que ens van dir que eren en un altre lloc. Ens va rebre una agent que ens va dir que allà se sabia quan hi entraves però no quan en sorties. Vam esperar en una sala molta estona. La gent estava tensa i trista, però jo m'ho passava molt bé. A més, tenia un *ebook* per llegir i no m'avorria... Finalment ens van avisar per declarar un per un. Ens van dir que si no declaràvem ens citarien al cap d'uns quants dies a Perpinyà però que, si declaràvem, ens enviarien una multa i ja està. A mi tant me feia la multa perquè, total, sóc insolvent...

—**Què us van preguntar i com va ser l'interrogatori?**

—Feien alguna broma espanyolista per a veure com reaccionaves, però jo reia. Et preguntaven per què estaves a la mani-

festació, si eres independentista... Vam acabar xerrant, perquè resulta que els policies havien vist un programa d'uns francesos viatgers a qui jo coneixia. Els vaig acabar explicant la meua vida, que viatjo sense diners i això. I reien... Crec que els vaig caure bé. Al final només quedàvem quatre. Llavors van comentar que dos es quedarien i dos se n'anirien. Ens vam mirar preguntant-nos qui es quedaria i qui marxaria. Jo vaig pensar que em quedaria perquè havia fet coses il·legals a França (colar-me a trens, per exemple). Però no! Em van dir que me'n podia anar... En total, vaig estar-hi cinc o sis hores.

—**S'ha parlat d'una actuació més proporcionada per la policia francesa que no pels Mossos. Fins i tot d'alguns moments d'entesa amb els manifestants. Què en penseu?**

—Sí, ens veien com una mica bojos i s'ho passaven bé. A mi m'agrada més l'atac dels policies francesos que no el dels Mossos. Crec que els Mossos fan més mal en general.

—Si el Tsunami fa més convocatòries, hi tornareu?

—I tant! Ja en tinc ganes... Al cap i a la fi, no és tan improbable anar a la presó, així en general. A mi em comença. Amb aquesta experiència no he sentit que no hi tornaria... Potser aquí a Espanya encara tinc un primer avís! [Riu.] No sé si hi ha primer i segon avís, però bé... Això que fem està bé: atacar per moltes bandes, esgotar la policia, punxar-los les rodes, tallar carreteres simultàniament... És una bona tàctica. Si el que podem fer bé és atacar i fugir, fem-ho!

—No és la primera vegada que feu una acció d'aquest estil.

—No, no! [Riu.] A més, a Europa la policia és molt maca, en comparació. Et peguen i això, però quasi mai no et maten. A Nicaragua, en canvi, per posar un exemple, maten manifestants. Està bé perquè aquí pots fer coses, però generalment no et passarà res tan greu, probablement no et quedarà cap lesió permanent ni res d'això. Lluitar fora d'Europa m'ho pensaria més, hauria de ser per una causa que valgués molt la pena, com passar medicaments cap al Iemen... Pel que fa a aquesta protesta, és veritat, però, que no acabo de tenir clara la relació entre fer perdre diners i molestar el capitalisme amb el fet que t'acabin escoltant.

—Què voleu dir?

—Que no vaig anar a la manifestació amb l'esperança que canviés res, simplement vaig anar-hi perquè el sistema produeix molt patiment i m'agrada quan la gent s'organitza per molestar la gent amb poder. Si els fan perdre diners, perfecte. És divertit! A més, no crec que afecti gaire individualment perquè la majoria de camioners treballen per a empreses, no són autònoms. A part, no triaria mai de viure en un món còmode i segur en què no et facin mai putades. Jo vull viure en un món on et puguis trobar el retrovisor trencat perquè un nen l'ha trencat! El món és més bonic així.

—Dieu que us preneu els enfrontaments amb la policia com un joc i considereu que el Primer d'Octubre també va ser-ho. Per què? La reacció majoritària va ser d'indignació amb la policia.

—El Primer d'Octubre va ser com una partida de capturar la bandera. Les urnes eren la bandera i hi havia un equip que les protegia, que érem nosaltres, i un equip que les volia capturar, que eren els policies. Havies d'amagar-les, de moure-les de lloc... En general, els enfrontaments i les manifestacions sempre es poden entendre com un joc multitudinari. Hi ha equips, regles marcades, coses que pots fer i que no... En el nostre bàndol, generalment, ser violent és fer trampa. Has de ser pacífic; pots fer barricades, però no pegar els policies... En canvi, ells sí que ho poden fer. Qualsevol oportunitat que la gent s'uneixi, s'organitzi i n'apregui, m'agrada. El fet de no estar sotmesos ni adormits... A més, es nota que la gent va d'aventura, emocionada i amb adrenalina.

—Però també indignada amb la policia.

—Sí, també ho pots veure així i cridar i enfadar-te amb ells. Però quina mandra haver-ho de pensar així! Per què m'he d'enfadar amb la policia? Són la cosa més previsible del món! Ja sé que em pegaran... El seu bàndol fa això, i si vaig a jugar, ja ho sé. Ja se sap que peguen amb porres, que tiren pilotes de goma i que et poden rebentar un ull. Ja saps quines són les probabilitats de perdre un ull si hi vas, i algun dia et pot tocar. Però no m'ho prenc com una cosa personal ni em sorprèn. Enfadar-te amb la policia és com enfadar-te amb els monstres d'un videojoc. No té sentit! Són allò que fa que el joc existeixi... Per això hi són. Jo sento que tinc més forces per a jugar, per a fugir, per a córrer, si no estic indignat, si no espero que els policies siguin simpàtics. No és que digui que no els fem res, al contrari. Siguem durs també amb ells, però sense odiar-los. Jugant amb ells o el que calgui. Però no cal enfadar-se. ■

No vaig anar a la manifestació amb l'esperança que canviés res, simplement vaig anar-hi perquè el sistema produeix molt patiment i m'agrada quan la gent s'organitza per molestar la gent amb poder

Siguem durs també amb ells, però sense odiar-los. Jugant amb ells o el que calgui. Però no cal enfadar-se

MIREIA VIVES I BORJA PENALBA

‘Intentem posar banda sonora a l’honestedat’

Entrevista als músics, que presenten disc nou avui a València i el 14 de novembre a Barcelona

LORENA PERALES

PAU BENAVENT

Mireia Vives i Borja Penalba presenten el seu tercer disc, *Cançons de fer camí*, a la sala la Mutant de València, el dijous 14 de novembre, i el 21 de novembre al teatre Lluïsos d’Horta, a Barcelona. Hem assistit a l’assaig general per parlar d’un treball que

recull cinc anys de trajectòria conjunta, els anys en què han compartit ofici i sacrifici per la AP-7, tot repartint arreu del país cançons encisadores que traspuen honestedat i una dosi alta de sensibilitat. L’àlbum inclou cançons pròpies, inèdites, versions i peces que han format part de llibres i projectes

transmèdia anteriors. A més, hi ha les il·lustracions d’Aitana Carrasco, Carla Aledo, Inés López, Elvira Oliver, Yanire Lominchar i Mireia Vives. I els versos de Maria Mercè Marçal, Montserrat Roig, Joan Salvat-Papasseit, Joan Fuster i dels poetes i amics Joanjo Garcia, David Caño i Roc Casagran.

Maria Mercè Marçal és un referent per a nosaltres i vam manllevar el títol del poema per abraçar aquestes cançons que ens han acompanyat aquests cinc anys

Per naturalesa, no entenem l'homogeneïtat, és una cosa que se'ns escapa

—*Cançons de fer camí* és un recull de peces que heu interpretat als directes i n'inclou d'inèdits. Com va sorgir la idea del disc?

—Borja Penalba [B. P.]: Ens vam adonar que, després d'un any de concerts amb el disc *Línies en el cel elèctric*, fèiem cançons que no eren al disc ni a l'anterior, *L'amor fora de mapa*. Teníem un fons d'armari amb moltes cançons que no havien estat enregistrades però, sobretot, una que ens feia mal que no ho fóra, que és 'Cançó de fer camí'.

—**El títol del disc naix d'aquesta cançó.**

—Mireia Vives [M. V.]: És precisament per això. Maria Mercè Marçal és un referent per a nosaltres i vam manllevar el títol del poema per abraçar aquestes cançons que ens han acompanyat aquests cinc anys, que han fet camí amb nosaltres.

—**Una de les coses boniques del disc és la col·laboració de sis il·lustradores que han reinterpretat cada cançó, a la seua manera.**

—M. V.: Tot comença amb Yanire Lominchar, que ens va pintar un quadre molt representatiu de nosaltres. Té una manera de pintar que m'agrada moltíssim i li vam proposar: podries il·lustrar el disc sencer! Llavors pensàrem il·lustradores que ens ajudaren a donar color i llum a les lletres. Teníem dues premisses, que foren diferents i que foren dones. Vam repartir les cançons sense música i elles els van donar forma, han pintat lletres. Hem fet aquest format de deu polzades per al CD, perquè les làmines lluisquen i que aquestes dones puguen tenir un lloc en el nostre treball.

—**Per què no heu numerat les cançons?**

—B. P.: És un disc molt difícil d'organitzar. Són dènou cançons molt diferents i no numerar-les és una manera de convidar la gent a posar-hi la seua numeració. Tenim un ordre de manufactura, cronològic, però volem que cadascú pugui fer el seu ordre i, fins i tot, ratllar la cançó que no li agrada, allò de la passe perquè no m'agrada.

—Dotze cançons són de Borja Penalba, sis són versions i l'última és de Sergi Carós. És un disc variat que manté la identitat sonora malgrat la durada total i els estils. Hi ha des de la cabaretera 'La Rèplica' fins a l'apoteòsica 'Suite Peiró 42'.

—B. P.: És clar, som nosaltres. Vull dir, la identitat som nosaltres. Per naturalesa, no entenem l'homogeneïtat, és una cosa que se'ns escapa. Tota la vida s'han fet els discos comercials de la mateixa manera, el senzill, dues cançons paregudes i deu cançons d'emplenament. Eixe ha estat el patró universal de fer discos, així, a granel. Això no ho entenem.

—**Teniu cançons de més de cinc minuts.**

—B. P.: N'hi ha una de deu minuts i mig, com 'Suite Peiró', però aquesta en són tres en una, i 'València negra', que dura sis minuts i mig.

—**'València negra' és una rumba, tot i tenir una estructura particular.**

—B. P.: Sí, és una cosa estranya, perquè la idea era diferenciar el poema inicial amb un punt més de *copla*, de *ninobravisme* i *franciscanisme* amb la veu de Carles Chiner fent de tenoret, que li dóna eixe punt. I la part més festiva, la de l'enumeració permanent de coses que fa la lletra.

—**I també hi ha el solo del prestigiós trompetista David Pastor, que cita 'El padrí' de Nino Rota i el pas-doble 'València', en un to diferent.**

—B. P.: Jo he treballat molt amb David i ens agrada picar l'ullet a coses.

—**El disc és ple d'efectes i citacions pensades.**

—B. P.: Però des de la precarietat, vull dir, no hi ha cap ànim de posar-hi efectes. És sempre deixar-ho caure. Una de les meues cançons preferides de la història és 'Purple rain' de Prince. La cosa que més m'agrada de la cançó és l'acoblament que hi ha al minut u i mig o dos, eixe acoblament de guitarra és vida, per a mi és la vida. De fet, sé on va i quan arriba em posa molt calent. Són necessàries, eixes coses.

La relació que tenim amb eixes dues ciutats, València i Barcelona, que estímem profundament, és d'amor-odi

PB

—M. V.: La producció està molt treballada. Borja no fa res fàcil, sempre busca l'excel·lència. No hi ha res gratuït. Ell sempre diu que hi ha vint milions de camins i cal trobar 'el camí'. Perquè pots posar mil melodies a una lletra, però ha de ser la seua, ha d'estar al servei de la lletra, del moment o de l'emoció, no valen tots els camins.

—'València negra' té lletra de Joanjo Gràcia i la rumba 'Barcelona ets tu' és del poeta David Caño. Què representa cadascuna de les ciutats per a vosaltres?

—M. V.: València és on vivim i la nostra terra, però ho hem fet més per les persones que habiten eixes paraules: David i Joanjo. En el cas de Joanjo, va ser una cançó que van fer Borja i ell en una nit de borratxera, i la veritat és que m'hi sent molt identificada.

—Ambdues lletres són un pèl dures.

—B. P.: És clar, perquè la relació que tenim amb eixes dues ciutats, que estímem profundament, és d'amor-odi. I, en certa manera, tant Caño, amb el seu llenguatge urbà i fosc, com Joanjo, també amb la

seua manera, transmeten eixa dicotomia o bipolaritat que sentim respecte d'eixos llocs que estímem profundament. En un hi vivim, és casa, però l'altre, després de vint anys llargs, també és casa. Un dia vaig fer la suma del temps que he estat a Barcelona, sense ser-ne habitant, i són dos anys i mig.

—M. V.: Jo, així, dec haver viscut nou mesos a Barcelona, visitada tantes vegades però que en realitat no hi habitem.

—El disc inclou preciositats com ara 'Criatura dolcíssima', el poema de Joan Fuster musicat per Lluís Llach, amb aquella polifonia, i 'Laura', també de Llach, amb dos acordions amb molta reverberació, que acompanyen delicadament la veu de Borja, allà al fons.

—B. P.: 'Criatura dolcíssima' la vàrem parir al carrer, on hi ha l'Espai Fuster, a Sueca, mitja hora abans d'eixir a 'El matí de Catalunya Ràdio'. Érem en una vorera amb la guitarra, amb Andreu Valor, assajant quina veu feia cadascú.

—I la versió de 'Laura'?

—B. P.: La vaig fer arran de la seua mort. Els dos acordions són improvisats. Hi ha

moments en què hi ha un barroquisme baquià [de Bach] que sembla fet per un clavecí o que fan una fuga. Lluís Llach va donar el vist-i-plau al canvi de la tercera estrofa, on passem del condicional del futur al present perquè Laura ja ha faltat. Eixe desig de 'i si l'atzar et porta lluny', ara l'atzar ja l'ha portada lluny. Però Lluís també va fer el seu apunt musical, va dir: 'mira d'harmonitzar-la'. I no li vaig fer cas. Això sí, vaig allunyar molt l'acordió per transmetre que Laura era allà, de fons, perquè és el seu acordió. Ella era de fons i davant jo, plorant-la.

—La reivindicació de la llibertat és omnipresent en vosaltres. Es veu molt clar a 'Morir a Ravensbrück', amb el vers de Neus Català, i a 'Suite Peiró 42', dedicada al ministre anarcosindicalista afusellat pel feixisme.

—M. V.: Sí, és que tenim un altaveu i una responsabilitat. I com que el món va com va, hem d'aprofitar-lo i reivindicar la llibertat, perquè la cosa va molt malament.

—B. P.: I després tenim la grandíssima sort de tenir amics com David Fernàn-

dez, David Caño i altres dones i homes, tota una gent que ens transmet tot eixe anhel de llibertat, cada cop que som amb ells. I n'aprenem molt, és un luxe per a nosaltres.

—**Hi ha algunes cançons amb molta presa de terra, amb molta arrel, en algunes hi col·labora el multiinstrumentista Eudard Navarro i també hi participa l'inconfusible Miquel Gil.**

—M. V.: No és buscat, però també va un poc amb l'ADN. El resultat m'encanta, perquè l'arrel acaba eixint sense buscar-la, el d'on venim i on som.

—B. P.: Donem a les cançons allò que ens demanen. Són coses més de l'inconscient, que són ací i que surten. Per exemple, l'arranjament inicial de 'Bon camí', que tanca el disc i parla de l'enyorança i de l'homenatge a la gent que estimem i que ens ha deixat, no era previst amb la xeremia, però ho demanava la cançó i també era una manera de lligar el final de 'Suite Peiró 42', que parla de l'assassinat i la mort d'una persona molt estimada.

—**Mudant de raons, heu fet el vostre primer Verkami i heu duplicat amb escreix la quantitat de diners que demanàveu. La gent us estima.**

—M. V.: Moltíssim, no esperàvem assolir l'objectiu en cinc dies. Vejam, són projectes cars i nosaltres som molt precaris. Per això ens vàrem decidir a fer un Verkami. I que la gent tinga eixe vessament d'amor cap a nosaltres, en tan sols cinc dies... Ens ha desbordat absolutament, però estem disposats a tornar tot l'amor que ens han donat.

—**Borja, us retireu d'ací a un parell d'anys, com va dir en una entrevista? O això forma part d'una estratègia comercial, com fan alguns grups?**

—B. P.: No, és veritat. No puc dir que és per a tota la vida, perquè dir-ho seria molt agosarat i aventurat. Si d'ací a un temps m'entra el gustet, si no trobe res a la vida i necessite fer música, doncs tornaré.

—**Darrere el projecte hi ha tot un equip consolidat de gent: Sergi Carós, Marta**

Margaix, Berta Iñíguez i més col·laboradors. És el tercer àlbum d'un projecte que va com una seda. En quin punt es troba, doncs, després d'això que dieu?

—M. V.: En l'ací i en l'ara. I prou, però sempre ha estat així. Fins que Borja ha dit això. És que jo l'entenc perfectament, jo també estic cansada. És impossible portar una vida tan frenètica i cal aturar-se, per això nosaltres sempre vivim l'ací i l'ara.

—B. P.: Podria ser un projecte que durara tota la vida, però a mi m'ha agafat molt gran i molt cansat. Fa vint-i-set anys que sóc a la carretera sense parar. Donant-hi la vida. Hi ha gent com Maria del Mar Bonet, per exemple, que sense música no pot viure, jo sense música podria viure i m'arriba a qüestionar si paga la pena sacrificar tota la vida personal dels fills, d'haver estat un millor pare. Són coses que tens al cap. M'ha anat molt bé, he tingut molta sort en la música, així que gràcies. Però paga la pena estar tota la vida fent eixe sacrifici? Ara mateixa no vull fer-lo.

—**Què deu tenir d'especial els concerts de presentació del disc?**

—B. P.: La idea és que siga molt dinàmic, perquè hem de transmetre un disc de dènou cançons. En farem dèset, alguna barreja d'una cançó dins una altra i hi haurà alguna sorpresa que no és al disc. Però, sobretot, serà dinàmic amb un discurs molt breu, amb les paraules justes. Hi haurà dos clímaxs. I mantenint l'essència, serà un concert d'una hora i tres quarts, però intentarem transmetre totes eixes emocions que apareixen al disc, des de l'alegria fins a la tristesa, la ràbia i l'anhel de llibertat.

—**Per acabar, abans heu dit que sempre cerqueu el millor camí, entre molts. Com sabem quin és el millor camí?**

—B. P.: Honestadament, ser honest amb un mateix i prou, és l'únic camí perquè és el camí que, isca com isca, arribes on arribes, farà que arribes a casa i pugues dormir tranquil. L'únic camí, ser honestos. I nosaltres intentem posar banda sonora a l'honestadament. III

Tenim un altaveu i una responsabilitat. I com que el món va com va, hem d'aprofitar-lo i reivindicar la llibertat

Ser honest amb un mateix i prou, és l'únic camí perquè és el camí que, isca com isca, arribes on arribes, farà que arribes a casa i pugues dormir tranquil

Milers de persones a l'aeroport de Barcelona el 14 d'octubre prop passat. ALBERT SALAMÉ

Un mes de la sentència: trenta dies sense treva

Sentència contra el procés Repassem els principals fets que han ocorregut durant aquest període farcit de manifestacions, càrregues, detencions i talls de carreteres

JOSEP REXACH FUMANYA

La 'resposta a la sentència' s'havia convertit en un mantra que havia omplert titulars i promeses polítiques, fins a convertir-se en un límit temporal al qual s'aferraven polítics i entitats de la societat civil per donar una resposta als ciutadans. Però aquest concepte tan gastat al final es va acabar traduint en uns fets que ningú, o gairebé ningú, no podia imaginar. El 14 d'octubre, el mateix dia que el Tribunal Suprem espan-

yol condemnava els presos polítics a un segle de presó, la ciutadania, al marge dels polítics, començava una resposta coordinada que un mes després encara perdura. Del bloqueig de l'aeroport de Barcelona organitzat pel Tsunami Democràtic a les desenes de talls de carreteres després de les eleccions espanyoles, passant pels aldarulls als carrers de Barcelona i la repressió policíaca o les visites de Pedro Sánchez i Felipe VI a Barcelona. A continuació repassem els principals fets que han ocorregut durant aquest període:

Repassem els principals fets que han ocorregut durant aquest període

El bloqueig de l'aeroport i les places plenes

Poc després de les 9 del matí del dia 14 d'octubre, una fil·lació periodística avançava la sentència contra els nou presos polítics catalans. Després d'una primera onada d'indignació, sobretot a les xarxes i els mitjans, el Tsunami Democràtic es despertava de la hibernació per convocar la primera gran acció: bloquejar l'aeroport de Barcelona. Amb tren, amb cotxe, amb metro o a peu, milers de persones van fer-hi via. El bloqueig va durar unes nou hores i va fer que es cancel·lessin 110 vols, i 45 l'endemà.

La justícia espanyola va posar els Mossos a primera línia de foc per reprimir la gent. Allà es van viure les primeres càrregues de les moltes que hi hagué els dies següents. El Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) va assistir 115 persones, una de les quals per l'esclat del globus ocular, que tampoc no va ser l'últim.

Aquell dia les manifestacions de protesta contra la sentència del procés es van reproduir multitudinàriament a tot el país. Les places de València, Perpinyà, Sabadell, Alacant, Terrassa, Castelló, Manresa, Palma, Lleida, Andorra la Vella, Tremp, Barcelona, Tarragona, Girona, entre moltes ciutats i viles, es van omplir per palesar el malestar amb la duresa de la pena imposada als presoners polítics catalans.

EFE

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

EFE

ACN

VW

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

Barcelona, rosa de foc

No hi va haver cap mitjà que la setmana de la sentència no recuperés aquest sobrenom històric de la ciutat de Barcelona. Els carrers de la ciutat, especialment de l'Eixample, es van omplir de barricades de contenidors i brossa. Tot va començar el dimarts 15. Després d'un acte unitari entre ANC i Òmnium a la delegació del govern espanyol, els Mossos van atonyinar les columnes de manifestants que volien acostar-se a l'edifici. Allò va encendre la guspira que va derivar en càrregues i batalla campal entre manifestants i policia. En total, hi hagué sis detinguts, a tres dels quals els dictaren presó sense fiança. Foren els primers empresonats d'una ràtzia que tot just havia començat. A Lleida, Tarragona, Girona

i Manresa també hi va haver enfrontaments entre manifestants i policia.

L'endemà les protestes van continuar i van deixar imatges com la de milers de persones llançant paper higiènic davant el Departament d'Interior per protestar contra l'actuació dels Mossos; o l'Olimpiada popular organitzada pels CDR als Jardinetes de Gràcia. Aquella convocatòria va acabar pacíficament, però no pas la que organitzaren a Sarrià, paral·lelament, grups d'ultradreta. Els Mossos d'Esquadra els van anar seguint i els deixaren avançar fins a tocar pràcticament de la plaça del Cinc d'Oros. Allà van començar els atacs dels ultres, fins que un grup es va abraonar contra un jove anti-feixista que va ser apallissat a la cruïlla del carrer de Balmes amb el de Rosselló.

EFE

ALBERT SALAMÉ

Les Marxes per la Llibertat

Si a la nit les ciutats cremaven, de dia les protestes prenen un altre caire. El dia 16 van arrencar de Vic, Tàrraga, Tarragona, Girona i Berga, les Marxes per la Llibertat organitzades per l'ANC i Òmnium. En tres dies les columnes van recórrer la distància fins a plantar-se a Barcelona i confluïr conjuntament a Jardinetes de Gràcia, d'on va arrencar una manifestació enorme convocada per la Intersindical-CSC i IAC amb motiu de la vaga general d'aquell mateix dia. També hi va haver manifestacions multitudinàries a ciutats com Lleida i Girona, on la concentració fou la segona més nombrosa de la història de la ciutat.

Quan es va fer fosc i la manifestació barcelonina es va desconvocar, la multitud es va desplaçar fins a la prefectura de la policia espanyola, a la Via Laietana. Va ser una de les nits de més tensió, amb moltes càrregues policiaques, barricades de foc, llançament

de llambordins i dotze detencions, una de les quals la d'un fotoperiodista mentre treballava.

El descontentament popular per l'actuació dels Mossos i del conseller d'Interior, Miquel Buch, que actuava en coordinació amb la policia espanyola, va anar alimentant-se amb el pas dels dies. El dia 19 a la tarda Arran i els CDR van organitzar una marxa contra l'actuació policíaca i les detencions dels últims dies. Per a evitar nous aldarulls, la policia va muntar uns quants cordons, i s'hi van afegir membres d'En Pau de Pau, que van fer una cadena humana, deien, per a 'garantir el dret de manifestació' i 'rebaixar la tensió dels últims dies'.

Gabriel Rufián, diputat d'ERC al congrés, va ser rebut amb crits i xiulades quan es va afegir, al vespre, a la concentració. Després d'esperar uns minuts enmig de la gent i intentar parlar amb alguns dels que l'increpaven, finalment va optar per anar-se'n.

EFE

ADIVA KOENIGSBERG

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

Baixa la tensió, continuen les protestes

El pas dels dies no va refredar pas els ànims al carrer. La indignació per la sentència es mantenia viva, i encara va créixer més amb la visita del president del govern espanyol en funcions, Pedro Sánchez, a Barcelona. Va ser una visita llampec, perquè la població el va foragitar allà on va anar. Com a l'Hospital de Sant Pau, on va voler visitar l'únic policia espanyol antiavalots que hi havia ingressat. Això va crear malestar en la direcció del centre, que va decidir de no rebre'l, i també entre el personal, que el va acomiadar amb crits de llibertat.

La setmana, sense incidents destacats, es va tancar amb una manifestació unitària amb el lema 'Mobilitzem-nos per la llibertat', que va aplegar milers de persones al carrer de la Marina. Com havia passat una setmana abans, acabada la concentració es va desplaçar fins al que s'ha convertit en l'epicentre de les protestes contra la sentència: la Via Laietana i la plaça d'Urquinaona. Els CDR havien convocat la gent a 'Tornar les pilotes a la policia', fent referència a l'ús de bales de goma per part dels agents, que havien deixat uns quants ferits. La tensió va anar creixent, en bona part, per la provocació de la policia espanyola, que va deixar cinc furgonetes estacionades al bell mig de la via. En una fins i tot va exhibir una bandera espanyola.

La jornada es va acabar amb més violència policíaca, més detinguts i els habituals 'carrusels' a tota velocitat de les furgonetes dels Mossos per a dispersar els manifestants.

VW

EFE

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

S'acosten les eleccions

El nivell de les protestes el mantenen sobretot els estudiants, amb actes, vagues i concentracions en diversos campus i facultats del Principat. L'esdeveniment que té més ressò és l'acampada que comencen el dia 30 a la plaça d'Urquinaona de Barcelona per a demanar l'amnistia i contra la repressió. Amb les eleccions del 10-N a tocar, el rei espanyol, Felipe VI, decideix d'assistir a Barcelona en un acte de la Fundació Princesa de Girona, una visita que sectors independentistes veuen com una provocació. A Girona i Tarragona cremen fotografies seves cridant que Catalunya 'no té rei' i a Barcelona la policia ha de desplegar un enorme dispositiu perquè el monarca pugui accedir al Palau de Congressos.

El dia 9, abans de les eleccions, el Tsunami va voler desobeir la Junta Electoral espanyola durant la jornada de reflexió. Es van organitzar quatre-centes activitats arreu del territori i a Barcelona hi va haver concerts a la Gran Via, a tocar de plaça de la Universitat, fins abans de la mitjanit.

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

ALBERT SALAMÉ

VW

El Tsunami i l'efecte sorpresa

Aquesta plataforma anònima va tornar a fer ús de l'efecte sorpresa que havia exhibit a l'aeroport de Barcelona i Madrid, i just l'endemà de les eleccions espanyoles va tallar la AP-7 a la Jonquera. El caos circulatori va afectar també l'estat francès i els manifestants van aconseguir de passar-hi la nit entre fogueres, concerts i tendes de campanya. El bloqueig encara es va agreujar més per als interessos de l'estat quan dimarts va aparèixer un altre tall al País Basc, a la frontera amb l'estat francès. A partir

d'aquí una reacció en cadena va desfermar desenes de talls a tot el Principat, que van allargar la protesta fins dimarts a la nit. Els talls es van anar desfent, excepte el de la AP-7, que va allargar-se fins ahir al matí.

Aquesta ha estat l'última acció; l'última mostra del descontentament que ha provocat la sentència i la repressió que se n'ha derivat. La capacitat autoorganitzadora de la població, amb el Tsunami i els CDR com a principals ariets, no sembla pas que s'afebleixi gens i només el temps dirà fins on dura una protesta que no sembla tenir final. ■

L'advocat d'Oriol Junqueras, Andreu Van den Eynde, al TJUE. ACN

Vint-i-set pàgines sobre Junqueras per a avergonyir Espanya i la UE

Immunitat «És preocupant que la Comissió o l'eurocambra no siguin els primers a protegir la preeminència del dret comunitari sobre els capricis jurídics d'Espanya»

JOSEP CASULLERAS NUALART

El Tribunal Suprem espanyol ha rebut una plantofada de l'advocat general de la UE, el polonès Maciej Szpunar, per la immunitat d'Oriol Junqueras com a europarlamentari. Manuel Marchena i els altres magistrats del tribunal del judici contra el procés van violar drets fonamentals de Junqueras com a eurodiputat; van violar-ne la immunitat com a electe a les eleccions del 26 de maig quan li van

impedir d'assistir a la sessió constitutiva del Parlament Europeu i també retenint-lo empresonat tots aquests mesos d'estiu, mentre era un diputat elegit directament per ciutadans europeus.

Les conclusions de l'advocat general són molt contundents sobre les tres preguntes que li va adreçar el Suprem en relació amb la immunitat de Junqueras, que es poden resumir en aquesta frase: 'Els votants elegeixen diputats, no pas aspirants a diputats.' Aquestes conclusions no són jurídicament vinculants, però

Els magistrats del tribunal del judici contra el procés van violar drets fonamentals de Junqueras com a eurodiputat

l'opinió de l'advocat tindrà molt de pes en la decisió que acabi prenent d'ací a unes setmanes el Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Cal una certa prudència a l'hora de valorar aquestes consideracions, doncs. Però el fet que una autoritat com l'advocat general de la UE hagi fet públics aquests arguments sobre la immunitat de Junqueras és molt important, i no tan sols per què pugui decidir el TJUE sobre aquesta causa, sinó per l'efecte que pot tenir en les demandes presentades en aquesta mateixa cort

per Carles Puigdemont i Toni Comín, també per la qüestió de la immunitat com a eurodiputats; i encara per les demandes que pugui formular d'ara endavant Junqueras sobre la vulneració de drets fonamentals, tant al Tribunal Constitucional espanyol com al Tribunal Europeu dels Drets Humans, amb seu a Luxemburg. Perquè Junqueras podrà fonamentar molt millor la denúncia per la violació del dret de participació política, del dret del sufragi passiu i ensem el dret del sufragi actiu dels centenars del milió de votants que el van elegir.

Aquest informe del polonès Szpunar és un fil des del qual es pot començar a descabellar tota una estratègia judicial, impulsada, encoratjada i aplaudida políticament per l'estat espanyol, per a deixar apartats de la vida política du-

rant molts anys els dirigents polítics que van encapçalar els fets de la tardor del 2017. Una estratègia que s'ha dut tant a l'extrem que ha anat originant la vulneració constant i permanent dels drets dels dirigents polítics empresonats i exiliats. Aquesta manera de trescar per viaranys propis d'estats autoritaris que castiguen la dissidència política ha menat a uns incidents de recorregut molt escandalosos, com ara la sentència de Slesvig-Holstein i el fracàs sistemàtic de les euroordres, en què es contrasta el punt de vista espanyol amb el d'unes altres jurisdiccions europees sobre uns mateixos fets; com la patinada de Pedro Sánchez confonent el poder executiu i el judicial quan va sortir a fer la promesa electoral de dur el cap de Puigdemont a Espanya; i com aquests arguments continguts en vint-i-set pà-

gines d'exposició d'un punt de vista inequívoc sobre la vulneració dels drets de Junqueras pel Suprem.

Marchena, caçat

Perquè en la qüestió pre-judicial presentada al Tribunal de Luxemburg, el Suprem demanava quin era l'abast de la immunitat de Junqueras com a europarlamentari, és a dir, si es podia considerar que la immunitat l'adquiria en el moment que es constituïa el Parlament Europeu o li venia d'abans. El tribunal ja es va encarregar d'impedir que pogués anar a la sessió de l'eurocambra, el 2 de juliol a Estrasburg; aleshores l'argument va ser que, com que no havia jurat la constitució espanyola, no havia pogut assumir plenament la condició d'eurodiputat ni les prerrogatives que té associades, com la de la immunitat.

Però si no la va jurar fou perquè el tribunal mateix li ho va impedir, al contrari del que va fer quan Junqueras i més presoners polítics van ser elegits a les corts espanyoles. Totes les argücies que es va empescar Marchena per impedir que Junqueras anés a Estrasburg i pogués exercir d'eurodiputat són ridiculitzades per l'advocat de la UE quan identifica el cor de la qüestió: Junqueras tenia immunitat, perquè era eurodiputat, atès que l'havien elegit els ciutadans, i això ha de pesar més que no els formalismes posteriors (la jura o promesa de la constitució espanyola, per exemple) que hi afegeixin després els estats membres. 'El raonament basat en el fet que la condició de diputat del Parlament [Europeu] només s'adquireix si es compleixen formalitats exigides pel dret nacional [...],

Oriol Junqueras, al ple de constitució del congrés espanyol. ACN

Andreu Van den Eynde i Fidel Cadena, al TJUE el 14 d'octubre proppassat. ACN

em sembla contrari a la idea del sufragi universal directe i de mandat representatiu.'

L'advocat general va advertir la jugada de Marchena contra Junqueras, i per això diu: 'Impedir que qui ha estat legalment elegit per a un càrrec públic presti la promesa o el jurament exigít per a assumir el càrrec és un mètode perfecte per a privar-lo del càrrec en qüestió, malgrat la voluntat dels qui tenen la competència legal per a investir-lo.' I responnent a una de les qüestions que feia el Suprem, Szpunar afirma que el mandat d'un eurodiputat comença quan comença el període de sessions, efectivament, però que això tant és vàlid per als que hi poden assistir com per als qui no ho poden fer per impediments sobrevinguts, com ara els que va imposar el Tribunal Suprem a Junqueras. 'Aquest diputat està emparat, des d'aquest

moment, per la immunitat parlamentària.'

El revés argumental al Suprem és contundent. I també és un toc d'atenció a les altres parts que el 14 d'octubre eren al Tribunal de Luxemburg en la vista sobre la qüestió pre-judicial sobre Junqueras, i que s'arregleraven amb la fiscalia: el govern espanyol (el mateix que ara demana la col·laboració d'ERC per a poder investir Pedro Sánchez), la Comissió Europea i el Parlament Europeu. Tots van fer pinya entorn d'una interpretació restrictiva del dret comunitari, en un apartat tan sensible com el dels drets fonamentals. Tant la Comissió, com l'eurocambra com el govern espanyol van avalar els impediments i els arguments per a justificar que a Junqueras li hagi estat vulnerada la immunitat, basant-se únicament en l'exclusa del jurament necessari de la constitució espanyola.

El paper galdós de la Comissió i del Parlament Europeu

És preocupant que la Comissió o que el Parlament Europeu no siguin els primers a protegir la preeminència del dret comunitari sobre els capricis jurídics d'Espanya, o dels estats membres que siguin, i més encara en afers com aquests, i que hagi de ser l'advocat general de la UE qui ho hagi d'aclarir. Que no ho facin per la prudència de no incomodar un soci, de no violentar un estat membre en una qüestió que sempre s'ha volgut presentar com un afer intern però que, amb aquest informe, és evident que incumbeix de ple la UE. Que no ho facin, en definitiva, per les pressions espanyoles; que no siguin capaços de dir això: 'El Parlament Europeu ja no és format per representants dels pobles dels estats membres, sinó per repre-

sentants dels ciutadans de la Unió. Ja no són delegats dels parlaments nacionals, sinó que són elegits per sufragi universal directe.'

L'advocat general de la UE diu, això sí, que una vegada condemnat amb sentència ferma per inhabilitació Oriol Junqueras, la resposta a les preguntes sobre la seva immunitat ara ja no pot tenir efecte. Però aquests arguments, tot esperant si el TJUE els fa seus, poden ser el fonament per a demanar la nul·litat de la sentència del Suprem en el cas de Junqueras; perquè el Tribunal Constitucional no pugui negar-li l'empara o perquè més endavant el Tribunal d'Estrasburg condemni Espanya. I també perquè Carles Puigdemont i Toni Comín puguin guanyar la seva causa per la immunitat, i perquè les euroordres contra ells tinguin un factor més, potser el definitiu, per a ser enterrades definitivament. ■

Manifestants convocats pel Tsunami Democràtic tallen la AP-7 a l'altura de la Jonquera. EFE

Així ha estat com una *onada* ha *esmicolat* la frontera

ROGER GRAELLS FONT

Crònica de l'acció de desobediència civil del Tsunami Democràtic a la frontera entre els estats francès i espanyol, tallada durant tot el dia al Pertús

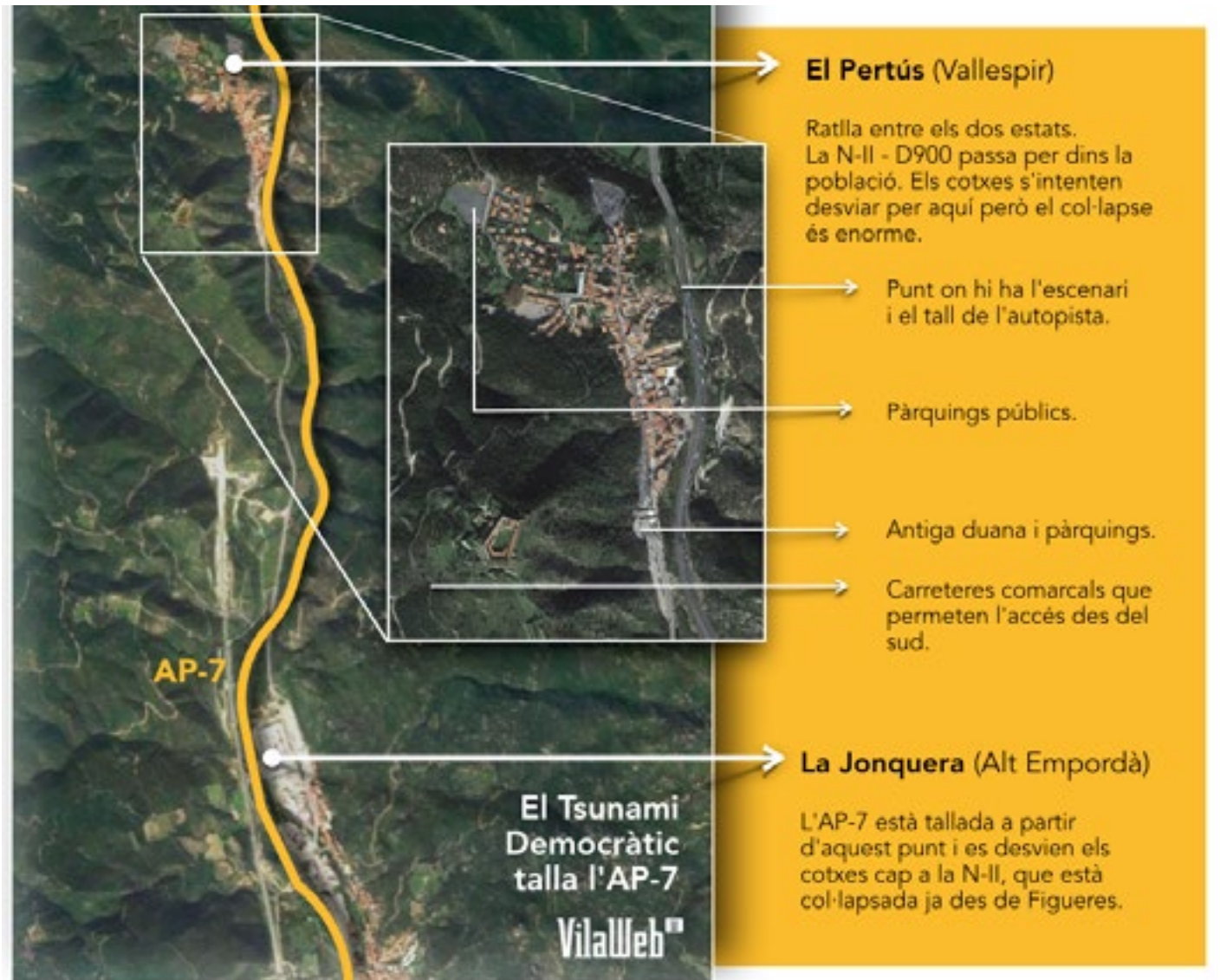
La Gendarmeria s'ensuma alguna cosa. Des de primera hora del matí, desenes, centenars de cotxes han travessat en direcció Perpinyà la frontera artificial, administrativa, que parteix Catalunya entre el nord i el sud. Estableixen un control al peatge del Voló i fan identificacions de vehicles amb matrícula espanyola que estan aturats a les àrees de servei.

Són dos quarts de cinc de la matinada. Sonen els despertadors i s'activa el dispositiu. Fa una setmana que el Tsunami Democràtic cuina a foc lent un tall de tres dies entre els estats francès i espanyol, en territori nord-català per a evitar que els Mossos, el cos competent en ordre públic a la frontera catalana sud, actuïn. Les indicacions arriben amb comptagotes i no tenen rostres. És nit electoral i hi

ha nervis per a l'endemà. A mitjanit, arriben les últimes consignes.

El tall es fa efectiu a les nou del matí. A poc a poc, grups de vehicles ocupen posicions als dos carrils en direcció nord i sud. Les obres del tram del Pertús faciliten la feina als manifestants. A banda i banda de la frontera, la policia s'apressa a tancar els peatges i evitar que més cotxes quedin encallats o responguin a la crida del Tsunami Democràtic de continuar afegint-hi gent. La presència de la policia no ha pogut impedir que l'autopista, una connexió estratègica, quedi tallada durant tot el dia.

L'acció de desobediència civil i no violenta que promou el Tsunami Democràtic és un èxit. De moment, el primer dia. Recorda força les protestes dels taxistes a Barcelona i Madrid, que van causar el col·lapse de trànsit a ambdues ciutats i van afavorir que s'escoltessin les seves reivindicacions. Això pretén el Tsunami. Els vehicles són l'eina per a fer l'acció. Tanmateix, la climatologia, amb fred i vent, complica la logística per a un tall de tres dies. Els manifestants ho tenen tot a punt: roba d'abrigar, menjar per a tres dies i molta paciència.

Ben bé al mig del tall, un tràiler munta ràpidament un escenari. Una tarima des d'on anirà sonant música i on Lluís Llach actuarà a primera hora de la tarda. Mentrestant, es reparteixen cartells amb les reivindicacions del Tsunami ('Spain, sit and talk', 'Drets i llibertats', 'Autodeterminació') que els manifestants aprofiten per enganxar a la part superior dels vehicles i a les matrícules. Estan disposats a estar-se tres dies quietes, obediets amb el Tsunami, amb la gent, desobediets amb els estats.

Els manifestants sorprenen la Gendarmeria

El primer moment de tensió arriba abans de dinar. Un centenar de cotxes ha quedat aïllat en direcció sud, a l'altura de la duana. Una grua comença a retirar-ne alguns i la policia francesa notifica les primeres multes. Ràpidament, els manifestants s'organitzen i fan una seguda per a evitar que s'emportin la resta. Els agents s'hi planten davant i esperen. La gent canta i la policia francesa no s'immuta. Encerclen els manifestants que han pujat a donar suport. Al cap de mitja

Ben bé al mig del tall, un tràiler munta ràpidament un escenari. Una tarima des d'on anirà sonant música

hora, fan gests que fan intuir una càrrega. Després de negar-se a negociar, acaben acceptant que la gent retiri a poc a poc els vehicles. Volen desfer aquest grup aïllat per tenir més mobilitat. Els manifestants aplaudeixen els agents, que somriuen, sorpresos. Deixen sortir deu persones per fer arribar les intencions de la policia a la resta de concentrats, que són al costat de l'escenari.

El tall causa el col·lapse de la AP-7 i la A-9. Uns agents dels Mossos fan guàrdia al costat sud de la frontera. 'Bàsicament vigilem que no hi

Manifestants relaxats a l'hora de dinar. ALBERT SALAMÉ

hagi cap enfrontament entre manifestants i camioners atrapats', explica un agent als periodistes. Admet que no poden fer res més perquè l'acció és a la banda nord de la frontera. 'Per mi, no hi ha cap frontera', diu un altre agent, somrient.

A les dues del migdia, es reparteix menjar. Surt el sol i molta gent ho aprofita per descansar i fer la migdiada. És només una pausa curta, perquè de seguida s'avisava per l'altaveu que la policia francesa torna a avançar posicions en direcció sud. La gent reacciona ràpidament i es dirigeix a blocar el pas de la Gendarmerie. La tensió anirà pujant i baixant tota la tarda.

'Ni França ni Espanya, Països Catalans'

La gent s'asseu a l'asfalt i aixeca les mans. Recorden a la policia francesa que són gent de pau i gent pacífica.

La línia policíaca torna a ser davant la duana i els agents estan preparats. Però veient l'ambient festiu, fan un gest i es treuen el casc. Els manifestants aplaudeixen, però és una victòria momentània, perquè la policia es manté immòbil en la seva posició.

Alguns comenten la jugada i se'ls veu riure. 'Ni França ni Espanya, Països Catalans', clamen els manifestants.

Apareix el batlle de Prats de Molló, Claude Ferrer, que és qui fa de mitjancer entre els manifestants i la policia. Els agents demanen que deixin sortir els camions amb productes frescs en direcció sud i es comprometen a no carregar. Tanmateix, la gent no se'ls creu. Intueixen que quan tinguin l'autopista sense camions, amb més mobilitat i facilitat per a veure's i comunicar-se, carregaran. Es diu, a més, que esperen una ordre del ministre d'Interior

Després d'un parell d'hores de càntics espontanis, es fa el silenci durant una bona estona. Comença a marxar el sol i torna el fred, i la gent pensa que la policia espera que sigui fosc

francès per a dispersar els manifestants. Les màscares que pengen de l'uniforme fan pensar que ho faran llançant alguna mena de gas.

Després d'un parell d'hores de càntics espontanis, es fa el silenci durant una bona estona. Comença a marxar el sol i torna el fred, i la gent pensa que la policia espera que sigui fosc. Alguns nord-catalans que s'acosten a donar suport a l'acció lamenten que no els hagi arribat la crida del Tsunami. 'Podríem haver estat centenars', lamenta una dona davant del cordó policíac. Avui, a més, és festiu a Catalunya Nord.

Alguns manifestants baixen a veure cantar Llach. Uns altres es queixen que la gent està poc organitzada. Defensen que tothom hauria d'asseure's i entrelaçar els braços, però la majoria de gent roman dempeus. Creix la inquietud. 'Sabeu si puja gent cap a la Jonquera?', demanen amb insistència als periodistes. Durant tota la tarda, un helicòpter sobrevola la zona del tall. Ningú no sap com acabarà la jornada, ni com pot actuar la policia francesa aquesta nit. De moment, la gent ha aconseguit blocar el pas i esmicolar la frontera que divideix Catalunya. ■

Fires Setmana de l'Urbanisme de València

Festivals Contrallum a Sineu

Infants Festival el Més Petit de Tots

VilaWeb { Paper } 16-17/11/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

*El festival de cançons de tradició oral es farà
del 15 al 17 de novembre a Cassà de la Selva*

**CÀNTUT 2019:
QUATRE ANYS CELEBRANT LA
MÚSICA DE TRADICIÓN ORAL**

Dinar de Cantadors. YURIAN QUINTANAS

CÀNTUT 2019: QUATRE ANYS CELEBRANT LA MÚSICA DE **TRADICIÓ ORAL**

Festivals El festival de cançons de tradició oral es farà del 15 al 17 de novembre a Cassà de la Selva

REDACCIÓ

Amb tres anys i més de mil dues-centes cançons de tradició oral al banc de dades, el Càntut arriba per quart any consecutiu a Cassà de la Selva per a reivindicar la música d'arrel i l'oralitat catalana. Dins la programació, la primera nit, hi haurà el Càntut al Bar amb Pirates de la Sal i Randellaires, una proposta ideada per al festival i que amenitzarà la vetllada amb ritmes de cançó marinera i de taverna. Era previst que Maria del Mar Bonet inaugurés el festival, però, segons que han informat els organitzadors, s'ha vist obligada a suspendre el concert d'avui 'per malaltia comuna'.

El dissabte es llevarà amb música: el Càntut a les Botigues farà un recorregut per la ciutat acompanyat de l'Escola la Salle. També hi haurà presentacions literàries i activitats per als més menuts. A la tarda arriba una de les propostes més singulars d'enguany: Lo Barber,

Com que el Càntut vol reivindicar tota mena de veus, s'hi destaquen els espectacles col·lectius, com el Dinar de Cantadors i el Vermut Cantat

Paula Grande i Anna Ferrer. FC

pseudònim d'Àngel Maresca, que té una barberia al centre històric de l'Alguer i mentre talla cabells i afaita barbes va cantant cançons populars d'aquella ciutat i de més racons del país. Lo Barber serà tota la tarda a la Barberia Quim Rocas cantant i treballant. També es destaca l'actuació d'Arnau Obiols, que presentarà en primícia el seu projecte tot sol, *Tost*, una visió personal i contemporània de la música tradicional del Pirineu. A més d'una altra jornada de Càntut al Bar, tancarà el dia l'espectacle *Avore*, de Sònia Gómez i Ramon Balagué, que barreja dansa, música i folklore amb l'objectiu de difondre l'imaginari popular de les Terres de l'Ebre.

El diumenge, darrer dia de festival, arriba farcit de propostes, com ara l'espectacle de Tarta Relena, que navega entre les músiques de tradició oral i les cançons d'autor vinculades a la geografia mediterrània. Amb les entrades exhaurides, hi haurà el Dinar de Cantadors, un àpat combinat amb cançons interpretades pels comensals. A la tarda, Paula Grande i Anna Ferrer presentaran *Vega*, un projecte pensat per al Càntut i que analitza el rol de les dones en l'antiguitat a partir de les lletres de les cançons recollides pel cançoner del festival. El plat fort de la tarda el durà Miquel Gil, que presentarà el seu darrer disc, *Geometries*. Per

a cloure el festival, Arrels de Gràcia cantarà les cançons del disc *Remena Nen!*, una revisió a ritme de rumba del clàssic de Guillermina Mota.

Com que el Càntut vol reivindicar tota mena de veus, s'hi destaquen els espectacles col·lectius, com el Dinar de Cantadors i el Vermut Cantat, a càrrec de Carles Belda i els alumnes de la quarta producció pròpia del Càntut: el taller de dinamització de cantades coorganitzat amb l'Associació d'Ensenyants de Música de Catalunya (AEMCAT). El Vermut, que es farà dissabte a migdia, pretén fer viure el repertori de tradició oral de manera alegre, festiva i amb sentit de l'humor.

VALÈNCIA OCUPA LES PLACES DURANT LA SETMANA DE L'URBANISME

Festivals Amb el lema 'Espai vital', l'ajuntament ha organitzat fins al 17 de novembre diversos tallers familiars, concerts i sopars a la fresca als barris

Per celebrar la Setmana de l'Urbanisme, l'Ajuntament de València ha organitzat tot d'activitats a les places de la ciutat.

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

REDACCIÓ

Per celebrar la Setmana de l'Urbanisme, l'Ajuntament de València ha organitzat tot d'activitats a les places de la ciutat. Durant la setmana, però especialment el cap de setmana, es faran una vintena d'activitats per a acostar l'urbanisme a la ciutadania. L'ajuntament vol que la gent prengui consciència de l'impacte que té en les seves vides l'urbanisme i que opini sobre el futur de la ciutat.

Amb el lema 'Espai vital', l'ajuntament ha organitzat fins al 17 de

novembre diversos tallers familiars, concerts i sopars a la fresca als barris. Volen recuperar les places i que deixin de ser una simple rodona. Per això no és estrany que s'hagin triat indrets recentment remodelats, com les places del Botànic, de Sant Marcel·lí i del Cabanyal, per omplir-los d'activitats.

Un altre espai important, la plaça de l'Ajuntament, també se suma a la proposta. Dissabte, la plaça s'omplirà d'activitats per a tots els públics, des de rutes d'esmorzars a música. I hi haurà diversos tallers per a repensar la plaça de l'Ajuntament,

inclosos en el procés de participació de 'Pensem la plaça' que ha impulsat el consistori amb la intenció de donar-li nous usos.

Una de les novetats d'enguany és que la Setmana de l'Urbanisme compta també amb propostes artístiques. L'Escola d'Art Superior i Disseny ofereix diverses intervencions efímeres i la plaça del Doctor Llorenç de la Flor està il·luminada d'una manera ben especial.

Aquesta diversitat d'iniciatives es completa amb una visita guiada a Sant Vicent de la Roqueta, taules rodones i la projecció de documentaris.

El festival es fa en vint-i-sis espais de dotze ciutats d'arreu del país. ACN

EL FESTIVAL **EL MÉS PETIT DE TOTS** ARRIBA ALS QUINZE ANYS AMB MÉS DE CENT PROPOSTES

Nens Es faran activitats a dotze ciutats de les Illes, el País Valencià i el Principat

REDACCIÓ

Més de cent vint propostes per als més menuts de la casa repartides en dotze ciutats d'arreu del país. És el quinzè festival el Més Petit de Tots, que es fa del 9 al 24 de novembre. Disset companyies procedents de Catalunya, Noruega, França, Bèlgica, Holanda, Sèrbia i Suècia presenten espectacles pensats per a les primeres etapes de la infància, tant espectacles per a tots els públics com funcions escolars, i també acosten les obres al públic amb tallers familiars i altres activitats de formació.

El festival es fa en vint-i-sis espais, com ara teatres, biblioteques i fàbriques de creació, de dotze ciutats, entre les quals hi ha, per primera vegada, Palma. A més, el festival també serà el marc del quart Encontre Internacional d'Arts Escèniques per a la Primera Infància, que es farà del 14 al 17 de novembre a la Fàbrica de Creació l'Estruch de Sabadell i reunirà professionals de diversos àmbits per a debatre sobre els beneficis de l'art durant les primeres etapes de vida.

Pel que fa a la programació, s'hi pot veure *Jungla*, de la companyia Big Bouncers; *Musicals per als més menuts*, de la Companyia Pels Més Menuts; *Blink*

Flash Duncan, de l'Associació Blink Flash, i *Planeta K*, d'Imaginart, entre més. En l'àmbit internacional, s'hi exhibiran les obres *Tumble in the jungle*, de l'artista noruega Inger Cecilie Bertrán de Lis; *Una opéra de papier*, dels francesos Le Fil Rouge; *Klank*, de Dadodans (Holanda); *StemmeStammen*, de la companyia Karstein Solli (Noruega); *Canto*, del Théâtre de la Guimbarde (Bèlgica); *Tattarrattat!*, de la companyia Frieda (Bèlgica); *Et si j'étais moi*, de la Compagnie Act2 i Catherine Dreyfus (França) i les instal·lacions *Playscapes*, de Den Draad (Bèlgica) i *The garden of spirited minds* l'artista serbo-sueca Dalija Acin.

Pere Arquillué és el protagonista de l'obra 'Jerusalem', dirigida per Julio Manrique. DAVID RUANO

'JERUSALEM': EL TÀNDEM ARQUILLUÉ-MANRIQUE A TERRA AL ROMEA

Teatre L'obra, protagonitzada per Pere Arquillué i que va arrasar al festival Grec, es podrà veure fins al 6 de gener

REDACCIÓ

La policia pretén desnonar un home que viu en una clariana d'un bosc d'un petit poble d'Anglaterra perquè hi volen construir. L'home, en Johnny, el Gall, Byron, és el protagonista al voltant del qual orbiten tots els altres personatges de *Jerusalem*, de Jez Butterworth, que ara arriba al Teatre Romea de Barcelona dirigida per Julio Manrique i protagonitzada per Pere Arquillué. Es podrà veure fins al dia de Reis del 2020.

Una obra dionisiaca en forma de comèdia shakespeariana, una celebració del caos i la llibertat que parteix de

les essències de l'antiga Anglaterra per reflexionar sobre la fi de les utopies. Johnny, el Gall, Byron és una mena de Falstaff contemporani, un home que es nega a abandonar el bosc on viu i celebra el caos que l'envolta. Un personatge modern però que al·ludeix constantment a una Anglaterra medieval idealitzada mentre beu, consumeix drogues i evita les autoritats que el persegueixen.

L'obra constitueix un retrat d'una Gran Bretanya que perd el contacte amb les arrels, l'estampa d'un món rural esclau dels seus mites que, en veure les seves realitats més ombrívoles, fa miques les visions idealitzades. El teló de fons d'aquesta obra és la fira que

s'organitza al poble i que va molt lligada amb aquesta Anglaterra idíl·lica, però ben bé podria ser qualsevol festa major del nostre país, amb una trama que toca temes universals.

El muntatge s'inspira en la lletra de la cançó amb el mateix nom de Sir Hubert Perry de 1916, inspirada, al seu torn, pels versos de William Blake. Aquesta cançó va esdevenir, ràpidament, un dels himnes no oficials d'Anglaterra i va sonar a totes les esglésies del país. El repartiment, a més de Pere Arquillué, es completa amb Elena Tarrats, Chantal Aimée, David Olivares, Marc Rodríguez, Víctor Pi, Guillem Balart, Adrian Grösser, Anna Castells, Clara de Ramon i Albert Ribalta.

Sineu es transformarà gràcies a una mostra artística basada en la llum i els colors. AJUNTAMENT DE SINEU

UN JOC DE LLUMS TRANSFORMA LA VILA DE SINEU

Festivals Els carrers de la vila es transformaran gràcies a una mostra artística basada en la llum i els colors

REDACCIÓ

Dissabte, entre les 19.00 i les 22.00, teniu una oportunitat única de conèixer la vila mallorquina de Sineu. S'hi fa el Contrallum, una iniciativa per a fomentar el patrimoni local que vol fer conèixer diversos racons del poble, canviant-ne la fesomia i fomentant la creativitat.

Sineu es transformarà, doncs, gràcies a una mostra artística basada en la llum i els colors. El Contrallum també posa èmfasi en la sostenibilitat. Per això, en totes les propostes artístiques es fa servir material no retornable, com ara pots de vidre, llums o ribells de plàstic. I encara més: l'ajuntament demana als veïns que s'hi involucrin i que hi aportin qualsevol material que no facin servir.

Una de les seccions paral·leles va dedicada al Mur de Berlín. ACN

L'ALTERNATIVA 2019: LA CAIGUDA DEL MUR DE BERLÍN COM A PROTAGONISTA

Festivals El Festival de Cinema Independent de Barcelona programa 165 films de l'11 al 17 de novembre

REDACCIÓ

Es trenta anys de la caiguda del Mur de Berlín són un dels eixos vertebradors del vint-i-sisè Festival de Cinema Independent de Barcelona, l'Alternativa, que de l'11 al 17 de novembre programa cent seixanta-cinc films lligats per la voluntat del certamen de defensar la independència creativa de l'autor, la diversitat, la innovació, la llibertat, el compromís i la reflexió: és a dir, acostar al públic uns films que difícilment es troben al circuit comercial convencional.

El festival consta de tres seccions oficials competitives: la secció de llargmetratges, la de curtsmetratges i la de films catalans i espanyols. Però un dels àmbits més sucosos és el reguitzell de seccions paral·leles. Enguany, una d'aquestes seccions va dedicada al Mur de Berlín, amb films de Thomas Heise, Klaus Maeck, Jörg A. Hoppe, Heiko Lange, Bartek Konopka, Marilyn Levine, Ross McElwee, Hubertus Siegert i Uli M Schueppel. També n'hi ha una dedicada al cineasta Jean-Gabriel Périot i una altra als curts de Neus Ballús. A més, i en col·laboració amb el Meu Primer Festival de Cinema, la secció 'Petits experiments'

consta de dues sessions de cinema per als més menuts, un taller lúdic i formatiu per a descobrir el teatre d'ombres i un projecte col·lectiu de creació cinematogràfica.

Pel que fa a la temàtica dels films oficials, la gran majoria tracten temes d'actualitat com ara l'ecologia, la relació entre l'home i la naturalesa, la migració i memòria històrica. La seu central del festival és el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, però també fan projeccions la Filmoteca de Catalunya, el cinema Zumzeig, el Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) i l'Escola de Cinema de Barcelona (ECIB).

‘Madre’ és una coproducció catalana dirigida per Rodrigo Sorogoyen. ACN

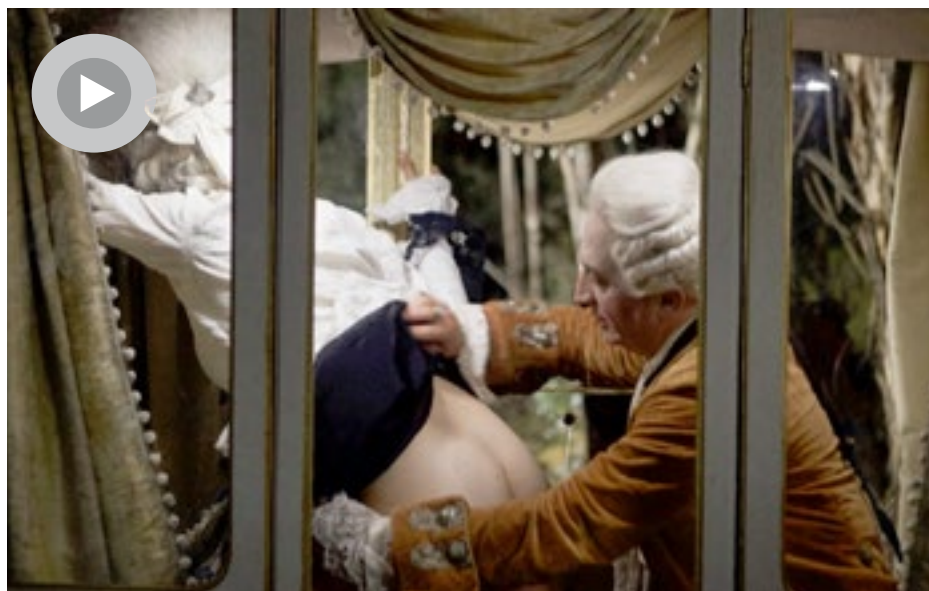
‘LIBERTÉ’, D’ALBERT SERRA, ARRIBA A LA GRAN PANTALLA

Aquesta setmana arriba ben carregada d’estrenes. Albert Serra torna als cinemes amb el film *Liberté*, sobre el llibertinatge a la França de Lluís XIV. També s’estrena la coproducció catalana *Madre*, dirigida per Rodrigo Sorogoyen. Matt Damon i Christian Bale protagonitzen el film d’acció basat en fets reals *Le Mans ‘66* i Martin Scorsese estrena *El irlandés*, la primera part d’una saga sobre crim organitzat als Estats Units. En català s’estrenen el documentari de Metromuster *Idrissa, crònica d’una mort qualsevol*, *One Piece Estampida* i *Remí, una vida extraordinària*.

Liberté

—
Direcció: Albert Serra. Intèrprets: Iliana Zabeth, Laura Poulvet, Theodora Marcadé; Helmut Berger, Marc Susini, Baptiste Pinteaux. Gènere: Drama històric.
—

Any 1774. Un grup de llibertins expulsats de la cort puritana de Lluís XIV vol retrobar-se amb el llegendari duc de Walchen, seductor i lliurepensador alemany. La seva missió és exportar el llibertinatge arreu.

Madre

Direcció: Rodrigo Sorogoyen. Intèrprets: Marta Nieto, Anne Consigny, Blanca Apilánez; Alex Brendemühl, Jules Porier, Frédéric Pierrot, Guillaume Arnault. Gènere: Drama.

Una mare rep la trucada del seu fill de sis anys i li diu que està perdut en una platja de França i que no troba el pare. És la darrera cosa que sap d'ell. Deu anys després, la mare viu a la mateixa platja on va desaparèixer el noi i treballa com a encarregada en un restaurant. Sembla que refà la vida fins que arriba un adolescent que li recorda el seu fill.

The Irishman

El irlandès

Direcció: Martin Scorsese. Intèrprets: Anna Paquin, Kathrine Narducci, Dasha Polanco; Robert De Niro, Al Pacino, Jesse Plemons. Gènere: Drama.

Primer film d'una saga sobre crim organitzat als Estats Units després de la Segona Guerra Mundial. El film relata la desaparició del llegendari dirigent del sindicat Jimmy Hoffa i presenta un viatge per la història del crim organitzat.

Idrissa, crònica d'una mort qualsevol

Direcció: Xavier Artigas, Xapo Ortega. Gènere: Documentari.

Film dirigit pels creadors de 'Ciutat Morta'. Relata la investigació i campanya fins a aconseguir la repatriació del cos d'Idrissa Diallo, el jove guineà mort al CIE de Barcelona l'any 2012 en circumstàncies mai aclarides. En català.

POP A LA BRASA

La brasa, una cocció que torna per a la cuina de cada dia

Ingredients

(per a quatre persones)

- Un pop d'uns dos quilos
- 1 ceba grossa
- 8 patates mitjanes
- oli d'oliva
- sal Maldon
- all i julivert
- pebre negre
- pebre vermell picant
- una culleradeta de vinagre de Mòdena

NEUS GUSCÓ

Bullim el pop amb aigua abundant i una ceba. No hi posem sal. En una olla a pressió, el coem vint minuts. Si no, la cocció s'allarga uns tres quarts d'hora, fins que punxem el pop i veiem que ja és tendre.

Traiem el pop de l'aigua i l'escorrem.

En una barbacoa, que pot ser de llenya o elèctrica, posem les potes senceres, una per persona. Hi posem una mica d'oli d'oliva per sobre.

Mentrestant, bullim unes patates senceres amb pell, de vint-i-cinc a trenta minuts. Les escorrem, les tallem per la meitat i les posem a la brasa uns minuts, per marcar-les.

Muntem el plat: posem una pota de pop sencera per persona i dues patates obertes. Ho amanim amb oli d'oliva, sal Maldon, pebre negre i pebre vermell. A sobre de les patates, hi posem all i julivert. I per sobre de tot, si agrada, hi tirem unes gotes de vinagre de Mòdena.

Indignació a Eivissa per les maniobres de l'exèrcit espanyol

Rosalía regna a la cerimònia dels Grammy Llatins i s'endú cinc premis

Un CEO anterior a la sentència indica un descens del suport a la independència

Llibertat per en Pau, l'Andrea i en Joan, empresonats des de fa un mes per les protestes contra la sentència

El jutge ajorna l'audiència de Comín i Puig i unifica el procediment de l'euroordre amb el de Puigdemont